Ч. 39 (15.129). Lwów, wtorek 21. lutego 1939. Рік LX.
Ч. 39 (15.129). Львів, вівторок 21. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO

Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація: ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 504.060.
„ Банку Чеських Леґіов. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Величавий здвиг Карпатської Січи в Хусті.

НА ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОМАНДИ.

Головна Команда організації народньої оборони „Карпатська Січ" зорґанізувала в неділю 19-го лютого загальний організаційний зїзд. З наказу Головної Команди на зїзді повинні були явитися всі члени організації. Щоб їм це влекшити дирекція залізниць дала їм 65 відсотків знижки у коштах переїзду залізницею. Крім цього 50-відсотковою знижкою могли користуватися й нечлени Карпатської Січі, що хотіли взяти участь у зїзді.

ПРЕСА ВИТАЄ ЗЇЗД.

В карпатоукраїнській пресі появилися на день зїзду привитальні статті. Між іншими привитав зїзд відомий карпатоукраїнський поет **Василь Гренджа-Донський**, який в окремій статті вясував значіння Карпатської Січі та підкреслив завдання тієї організації народньої оборони. П. Гренджа-Донський подякував за працю усім тим, що були при колисці організації і закликав січовиків, щоб вони і надалі, як це робили досі, стояли на сторожі прав народу.

ПРИВІТ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ В КАНАДІ.

Товариство „Стрілецька Громада" в Канаді надіслало привіт та побажання успіхів у праці для народу та сповістило, що вислало на руки премієра о. д-ра Августина Волошина 5.200 доларів на розбудову Карпатської Січі.

ПРИЇЗД ГЕН. КУРМАНОВИЧА.

На зїзд Карпатської Січі приїхав і взяв у ньому участь ген. Віктор Курманович, колишній командант І. Корпусу Української Галицької Армії, потім начальник булави Начальної Команди УГА і секретар військових справ ЗУНР.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ДОЩ ЗІ СНІГОМ...

Хоч зїздові не сприяла погода, то все-ж дощ зі снігом, які падали від ранку, не були великою перешкодою для січовиків і цивільної людности, що від вчасних ранішніх годин стали напливати до Хуту. Відділи за відділами проходили перед будинком уряду, віддаючи честь владі Карпатської України. У зїзді взяло участь доверх 10.000 осіб. Вулиці Хусту були прикрашені національними прапорами. Негода змінила дещо програму свята, напр. богослуження, що мало відбутися на площі ім. Волошина, відбулося в церкві.

У самому поході взяло участь 5.000 січовиків в одностроях. Решта була без одностроїв, тільки всі мали шапки-мазепинки. В поході брало участь д. багато жіночих відділів Січі. Похід продефілював перед будинком влади, в якому на бальконі стояли: прем. о. д-р Волошин, мін. Ревай та члени інших міністерських урядів. Відтак на площі перед Січовою Гостинницею відбулися збори, на яких промовляв гол. командант Д. Климпуш і мін. Ю. Ревай. Коло год. 2. попол. збори закінчено та учасники розійшлися. В пополудневих годинах відбулися сходини поодиноких комісій.

Пропамятна марка.

ХУСТ. КУП. В день відкриття Першого Сойму Карпатської України появиться перша почтова марка Карпатської України в ціні 3 кч. Можна буде її дістати в усіх почтових урядах. В сам день відкриття сойму почта прибиватиме на ній печатку: Хуст — Відкриття І. Сойму.

—о—

Прийшли дальші посилки з Америки.

ХУСТ. КУП. Надійшли дальші дари з Америки, цим разом від фахового учителя п. Петра Чорноокого, який у трьох пакунках ваги 100 кг. надіслав одяг, обуву та інші речі. Чехо-Словацький Червоний Хрест подбав про те, щоб цю посилку звільнили від митної оплати. Посилку передано Комітетові допомогової акції, який надіслані речі розділить між населення.

Прийшов час на всенародню національну повинність.

ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЄДНАННЯ ПРО ФОНД РОЗБУДОВИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ХУСТ. КУП. Співробітник КУП відбув розмову з головою Українського Національного Обєднання п. **Федором Ревасм** про всенародній даток на розбудову Карпатської України. **„Держави ніхто ще не збудував — говорив голова УНО — принагідними датками. Прийшов час на всенародню національну повинність".**

Після того голова УНО говорив про технічні можливости орґанізації всенародного фонду розбудови Карпатської України.

—о—

Торговельно-Промислова Палата в Хусті.

„Урядовий Вістник" Карпатської України ч. 8. з 15. ц. м. містить розпорядок про Торговельно-Промислову Палату з осідком у Хусті, яка своєю діяльністю буде обхоплювати територію цілої Карпатської України. До того часу аж будуть іменовані відповідні урядовці, агенди Палати вестиме урядовий комісар міністерства господарства.

Німецька відповідь мадярським теревеням.

Віденський „Фелькішер Беобахтер" з 15. II. ц. р. містить безпощадну критику мадярського часопису „Пестер Льойд", який не перестає провокаційно ставитися до Карпатської України. У статті „В Мадярщині прочитали це інакше...." характеризує Ф. Б. жидівсько-лібералістичні методи пресової політики й наводить як приклад становище „Пестер Льойд-у" до виборів у Карпатській Україні. Німецький часопис наводить власну позитивну оцінку цих виборів і пише:

„В Мадярщині прочитали це інакше! Офіційне будапештенське інформаційне бюро МТІ подавало: „Краєві вибори в Підкарпатській Руси відбулися під сильним терором. Не зважаючи на те, голосувала сильна більшість населення **проти** уряду". На близько двох сторінках свого обєму намагається „Пестер Льойд" доказати це ляпідарне вступне речення й „пофальшування" урядового висліду виборів.

Це діється — пише Ф. Б. далі — з репертуаром арґументів, що їх ми досі привикли чути від противників. „Тому, що кожна партія крім урядової, була заборонена урядом і не допущена теж ніяка інша листа крім Волошина..., не могло прийти до слова правдиве хотіння карпато-руського народу" — пише автор передовиці в згаданім часописі. Може йому припадково відомо, що і в Німеччині та Італії виключена з виборів є кожна інша листа крім націонал-соціялістичної чи фашистівської. А хіба він не схоче твердити, що тому не висловлюють могутні голосування за Адольфом Гітлером, волі німецького народу!

Але читаймо далі: „Чужородня кліка захопила в Карпатській Україні всю політичну владу... В Підкарпатській Руси не питалися народу, а просто приневолили його віддати мандат чужородній верхівці". Читач міг би подумати, що ці речення торкаються може чеського генерала Прхалі, якого хоче Прага накинути урядові Волошина. Та ні! Ці формулування сфабриковані в відношенні до самого премієра Волошина, довголітнього борця за волю українства.

Чому ж це так нагло приділюють монсіньора Волошина до **„чужородньої"** (!), після війни поселеної, у країні верстви українців? Бо до оборонців української листи належать нібн то й „комуністичні агітатори", які намагаються підбурити наріт проти мадярів". Отже це останнє є осередком справи! Ми знаємо аспірації з минулої осені, створити в Карпатах спільний польсько-мадярський кордон. Отже згідно з поглядом „Пестер Льойд-у" є в Карпатській Україні українці „верхівкою чужородного походження" а законними панами мадяри! Справді, як можуть закрутити в голові амбітні мрії. А все це після тверезого прояснення віденським орєчнням, якому, як відомо, підпорядкувалася добровільно й без відклику Мадярщина"

Як бачимо, полемічні арґументи німецького офіційного органу незвичайно стійкі й при цьому отверті — так, що може нарешті мадярська преса закине свою провокаційну писанину.

Гості в Карпатській Україні.

В останньому тижні відомі закордонні журналісти та громадські діячі відвідали уряд пропаганди і засягнули багато інформацій про культурне та економічне життя Карп. України. Крім чеських та німецьких журналістів перший раз загостив північний гість — швед Свен Аурен, редактор „Нія Даґліґ Аллеганта" зі Стокгольму, американець Джон Доред, фільмовий репортер „Парамоунт Нюс", німецький публіцист інж. д-р Роберт Новак; крім того Карпатську Україну відвідала делеґація німців з Братислави, в якій беруть участь зі значніших осіб: інж. Франц Кармазін, державний німецький секретар у Словаччині, проф. д-р Ганскрехт, начальник пропаґанди німецької партії, та німецький журналіст Маттль.

—о—

Зїзд учителів хустської округи.

ХУСТ. КУП. В неділю 19-го лютого відбувся в Хусті зїзд учителів хустської округи. Завданням зїзду було: обговорити плян дальшої праці.

Nr. 39 (15.129). Lwów, wtorek 21. lutego 1939. Rok LX.
Ч. 39 (15.129). Львів, вівторок 21. лютого 1939. Рік LX.
Opłata pocztowa uiszczona gotówką

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ ВРАНЦІ. ВИДАННЯ: А. Б.

DIŁO
Wychodzi codziennie rano.

Редакція й Адміністрація:
ЛЬВІВ, РИНОК Ч. 10. II. ПОВ.
Телефон Редакції 246-46
Телефон Адміністрації 229-41
Телефон Друкарні 229-26
Адреса для телегр.: Діло Львів
Конто: П. К. О. Львів 501 060.
" Банку Чеських Лєгіон. Прага „Діло".
Рукописів не звертаємо.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
місячно (з книжкою) . 5.00 зол
чвертьрічно . . . . 15.00 „
піврічно . . . . . . 30.00 „
річно . . . . 60.00 „
В АМЕРИЦІ 1.50 ДОЛ., У ЧЕХОСЛОВАЧЧИНІ 30 КОР. Ч.
У ВСІХ ІН. КРАЯХ 7.50 ЗОЛ. П.
ОДИН ПРИМІРНИК 20 СОТ.

ВСІ ТОЧНІ ПЕРЕДПЛАТНИКИ ДІСТАЮТЬ ЩОМІСЯЦЯ БЕЗПЛАТНО КНИЖКУ Б-КИ „ДІЛА" В ОБЄМІ 10—15 АРКУШІВ ДРУКУ.

Величавий здвиг Карпатської Січи в Хусті.

НА ЗАКЛИК ГОЛОВНОЇ КОМАНДИ.

Головна Команда організації народньої оборони „Карпатська Січ" зорганізувала в неділю 19-го лютого загальний організаційний зїзд. З наказу Головної Команди на зїзді повинні були явитися всі члени організації. Щоб їм це влекшити дирекція залізниць дала їм 65 відсотків знижки у коштах переїзду залізницею. Крім цього 50-відсотковою знижкою могли користуватися й нечлени Карпатської Січі, що хотіли взяти участь у зїзді.

ПРЕСА ВИТАЄ ЗЇЗД.

В карпатоукраїнській пресі появилися на день зїзду привитальні статті. Між іншими привитав зїзд відомий карпатоукраїнський поет **Василь Гренджа-Донський,** який в окремій статті зясував значіння Карпатської Січі та підкреслив завдання тієї організації народньої оборони. П. Гренджа-Донський подякував за працю усім тим, що були при колисці організації і закликав січовиків, щоб вони і надалі, як це робили досі, стояли на сторожі прав народу.

ПРИВІТ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ В КАНАДІ.

Товариство „Стрілецька Громада" в Канаді надіслало привіт та побажання успіхів у праці для народу та сповістило, що вислало на руки премієра о. д-ра Августина Волошина 5.200 долярів на розбудову Карпатської Січі.

ПРИЇЗД ҐЕН. КУРМАНОВИЧА.

На зїзд Карпатської Січі приїхав і взяв у ньому участь ґен. Віктор Курманович, колишній комендант І. Корпусу Української Галицької Армії, потім начальник булави Начальної Команди УГА і секретар військових справ ЗУНР.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ДОЩ ЗІ СНІГОМ...

Хоч зїздові не сприяла погода, то все-ж дощ зі снігом, які падали від ранку, не були великою перешкодою для січовиків і цивільної людности, що від вчасних ранішніх годин стали напливати до Хуту. Відділи за відділами проходили перед будинком уряду, віддаючи честь владі Карпатської України. У зїзді взяло участь поверх 10.000 осіб. Вулиці Хусту були прикрашені національними прапорами. Негода змінила дещо програму свята, напр. богослуження, що мало відбутися на площі ім. Волошина, відбулося в церкві.

У самому поході взяло участь 5.000 січовиків в одностроях. Решта була без одностроїв, тільки всі мали шапки-мазепинки. В поході брало участь д. багато жіночих відділів Січі. Похід продефілював перед будинком влади, в якому на бальконі стояли: прем. о. д-р Волошин, мін. Ревай та члени інших міністерських урядів. Відтак на площі перед Січовою Гостинницею відбулися збори, на яких промовляв гол. командант Д. Климпуш і мін. Ю. Ревай. Коло год. 2. попол. збори закінчено та учасники розійшлися. В пополудневих годинах відбулися сходини поодиноких комісій.

Пропамятна марка.

ХУСТ. КУП. В день відкриття Першого Сойму Карпатської України появиться перша почтова марка Карпатської України в ціні 3 кч. Можна буде її дістати в усіх почтових урядах. В сам день відкриття сойму почта прибиватиме на ній печатку: Хуст — Відкриття І. Сойму.

—o—

Прийшли дальші посилки з Америки.

ХУСТ. КУП. Надійшли дальші дари з Америки, цим разом від фахового учителя п. Петра Чорноокого, який у трьох пакунках ваги 100 кґ. надіслав одяг, обуву та інші речі. Чехо-Словацький Червоний Хрест подбав про те, щоб цю посилку звільнили від митної оплати. Посилку передано Комітетові допомогової акції, який надіслані речі розділить між населення.

Прийшов час на всенародню національну повинність.

ГОЛОВА УКРАЇНСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ОБЄДНАННЯ ПРО ФОНД РОЗБУДОВИ КАРПАТСЬКОЇ УКРАЇНИ.

ХУСТ. КУП. Співробітник КУП відбув розмову з головою Українського Національного Обєднання п. **ФедоромРеваєм** про всенародній даток на розбудову Карпатської України. **„Держави ніхто ще не збудував — говорив** голова УНО — **принагідними датками. Прийшов час на всенародню національну повинність".**

Після того голова УНО говорив про технічні можливости орґанізації всенароднього фонду розбудови Карпатської України.

—o—

Торговельно-Промислова Палата в Хусті.

„Урядовий Вістник" Карпатської України ч. 8. з 15. ц. м. містить розпорядок про Торговельно-Промислову Палату з осідком у Хусті, яка своєю діяльністю буде обхоплювати територію цілої Карпатської України. До того часу аж будуть іменовані відповідні урядовці, аґенди Палати вестиме урядовий комісар міністерства господарства.

Німецька відповідь мадярським теревеням.

Віденський „Фелькішер Беобахтер" з 15. II. ц. р. містить безпощадну критику мадярського часопису „Пестер Льойд", який не перестає провокаційно ставитися до Карпатської України. У статті „В Мадярщині прочитали це інакше...." характеризує Ф. Б. жидівсько-лібералістичні методи пресової політики й наводить як приклад становище „Пестер Льойд-у" до виборів у Карпатській Україні. Німецький часопис наводить власну позитивну оцінку цих виборів і пише:

„В Мадярщині прочитали це інакше! Офіційне будапештенське інформаційне бюро МТІ подавало: „Краєві вибори в Підкарпатській Руси відбулися під сильним терором. Не зважаючи на те, голосувала сильна більшість населення **проти** уряду". На близько двох сторінках свого обєму намагається „Пестер Льойд" доказати це лапідарне вступне речення й „пофальшування" урядового висліду виборів.

Це діється — пише Ф. Б. далі — з репертуаром арґументів, що їх ми досі привикли чути від противників. „Тому, що кожна партія крім урядової, була заборонена урядом і не допущена теж ніяка інша листа крім Волошина..., не могло прийти до слова правдиве хотіння карпаторуського народу" — пише автор передовиці в згаданім часописі. Може йому припадково відомо, що і в Німеччині та Італії виключена з виборів є кожна інша листа крім націонал-соціялістичної чи фашистівської. А хіба він не схоче твердити, що тому не висловлюють могутні голосування за Адольфом Гітлером, волі німецького народу!

Але читаймо далі: „Чужородня кліка захопила в Карпатській Україні всю політичну владу... В Підкарпатській Руси не питалися народу, а просто приневолили його віддати мандат чужородній верхівці". Читач міг би подумати, що ці речення торкаються може чеського ґенерала Прхалі, якого хоче Прага накинути урядові Волошина. Та ні! Ці формулування сфабриковані в відношенні до самого премієра Волошина, довголітнього борця за волю українства.

Чому ж це так нагло приділюють монсіньора Волошина до **„чужородньої"** (!), після війни поселеної, у країні верстви українців? Бо до оборонців української листи належать ніби то й „комуністичні агітатори", які намагаються підбурити нарід проти мадярів". Отже це останнє є осередком справи! Ми знаємо аспірації з минулої осені, створити в Карпатах спільний польсько-мадярський кордон. Отже згідне з поглядом „Пестер Льойд-у" є в Карпатській Україні українці „верхівкою чужородного походження" а законними панами мадяри! Справді, як можуть закрутити в голові амбітні мрії. А все це після тверезого прояснення віденським оречинням, якому, як відомо, підпорядкувалася добровільно й без відклику Мадярщина".

Як бачимо, полемічні арґументи німецького офіційного орґану незвичайно стійкі й при цьому отверті — так, що може нарешті мадярська преса закине свою провокаційну писанину.

Гості в Карпатській Україні.

В останньому тижні відомі закордонні журналісти та громадські діячі відвідали уряд пропаганди і засягнули багато інформацій про культурне та економічне життя Карп. України. Крім чеських та німецьких журналістів перший раз загостив північний гість — швед Свен Аурен, редактор „Нія Даґліт Аллеганта" зі Стокгольму, американець Джон Доред, фільмовий репортер „Парамоунт Нюс", німецький публіцист інж. д-р Роберт Новак; крім того Карпатську Україну відвідала делеґація німців з Братислави, в якій беруть участь зі значніших осіб: інж. Франц Кармазін, державний німецький секретар у Словаччині, проф. д-р Ганскрехт, начальник пропаганди німецької партії, та німецький журналіст Маттль.

—o—

Зїзд учителів хустської округи.

ХУСТ. КУП. В неділю 19-го лютого відбувся в Хусті зїзд учителів хустської округи. Завданням зїзду було: обговорити план дальшої праці.

Спантеличені чи забріхані?

Львів, 20. лютого 1939.

Запит у наголовку цієї статті торкається т. зв. „молодоросів" („младороси"), нової, меткої та щораз моднішої групи московської еміграції. Запит може трохи безцеремонний і формою навіть непристойний та проте цілком діловий, опертий на такому найбільш документарному матеріялі, яким є декляративні статті офіціяльного пресового органу.

Перед нами кілька чисел париського тижневика „Бодрость!" Великий формат, багато матеріялу, ріжні назвища. У кожному числі — щось про українців. „Щось" — від обемист... передових статтей, до ріжних імпресій та заміток. Найбільше теорії, найменше інформаційних оглядів. У цьому й лихо: у теоріях повна саламаха, а в підході до актуальних справ — незнання найбільш примітивних правд. І ще одна характеристична риска: коли йде про теорію, то читаємо навіть дуже пристойні (як на московські міркування про українікy) заяви. Коли ж тільки мова про конкретні питання дня — тон радше вуличний, ніж публіцистичний.

На кожне наше твердження представляємо докази. Ось у ч. 210. з 22. м. м. велика передова стаття під сензаційним наголовком: „Рішаємо українську проблему". Техніка друку і ломки підкреслює вагу статті: наголовок через цілу ширину пятишпальтової сторінки, підчеркнений чорною лінією, вся стаття зложена товстими черенками. Автор — Олександер Казам-Бек, видно один із ідеольогів „младороссов", — лає своїх земляків та всю російську передвоєнну офіціяльну історію за „брак уваги для окремішности півдня і заходу Імперії". Гнівається на „обивательський примітивізм" добачувати в українцях якийсь „німецький винахід" і пригадує історичні факти, як то у ході століть формувався і сформувався цілком окремий від російського український нарід з власними політичними змаганнями. Іншими словами маємо до діла з рідким у московській політичній публіцистиці признанням окремішности української нації та її прав на „культурну і державну самостійність" — з додатком: „в общих пределах нашей общей же Імперії"!... „Завдання російського (в ориг.: „русского") націоналізму не тільки в тому, щоб суперечатись і торгуватись з націоналізмом українським, але й у тому, щоб проявляти тому останньому рішучу підтримку. Виступаючи в імені імперської єдности, російський нарід повинен прийняти на себе всі вимоги українського народу та по братерськи розділити з ним боротьбу за здійснення його змагань"...

Таких заяв ми ще від російських емігрантів не чували. Очевидно, що толерантність, національно-політичний лібералізм та вирозуміння для українських національних змагань не йде у п. Казем-Бека так далеко, щоб він признав право українців до державної самостійности без „імперської єдности" з державністю російською. Навпаки: під цим оглядом „младороссы" нічим не ріжняться від усіх інших „обєдинителів": вони заявляють без обиняків, що „відкидають всякий сепаратизм у нашій імперії", зокрема й особливо „спроби відірвати Україну". Таким робом вся ріжниця між „молодороссами", які називають себе російськими націоналістами, та галицькими москвофілами з „Русского Голоса", які вживають тієї самої назви, та, що перші з них признають тільки „імперское єдинство", останні — також національно-культурне. Через те й останні страшенне гніваються і лаються на редакторів і однодумців „Бодрості"; адже це дискредитування всієї їх ідеольогії та всієї штудерної терминольогії — признавати національно-культурну рівність росіян („русских") і українців себто витягати українців із „русской єдности". Бо політично — і „Русскій Голос" проповідував теорію, що українцям можна признати „державу" в границях спільного „государства", себто — можна дати українцям територіяльну автономію чи погодитись на федеративний звязок. Програма „Бодрості" так, як її формулює цитована деклярaтивна стаття, сильно наближена до програми наших українських політичних" русофілів-федералістів.

Але тільки в отій одній статті. Бо ось напр. у тій самій газеті чотири числа раніш була задоволена [illegible] передова стаття [illegible] Карузо п. н. „Дванадцять міліонів „русских". Там уже нема мови про рівніст[illegible] „русскими" та українцями, як поняттями, що стоять на одному ступні. Бо до тих „12-ти міліонів русских" враховані одним махом і всі українці (і білорусини) у Польщі, Румунії та Чехословаччині, і вся московська та — очевидно — й українська еміграція! „Самобитность" українців у розумінні того ідеольога „молодоросійського націоналістичного руху" з 204 числа „Бодрості" — це щось на подобу племінної окремішности з приналежністю до спільної „русскої" — не тільки „імперії" — але і нації: себто це вже на 100% та сама пагодінщина, що на неї обурювався ідеольог з 210 числа тої самої газети. Одночасно нема вже ніякого стриму у звичайній грубій лайці, коли йде мова про практику українських політичних змагань. І так Карпатська Україна — це „многострадальная страна", в якій жовто-блакитні стяги є „символом ганебних зрадників", що їх — очевидно — п. Карузо — найтісніше звязує зі знаком свастики, як „символом ворогів". Мало того: у черговій статті того самого числа дочекалися ми вже й „лапок" при слові „український", а все українство Карпатської України — це найпростіша видумка німців. Іншими словами — п. Олександер Казам-Бек не потребує шукати далеко за представниками московського „обивательського примітивізму", які поза німцями й анахронічними псевдонауковими теоріями світа божого не бачать, бо може їх лопатою згортати у власному гурті однодумців.

Отой гурт дуже цікавий, як політичне явище, як явище спантеличення чи забріхання, яке царить серед російської еміграції. Серед російської молоді є напевне одиниці, які не можуть не бачити, що українці істнують не як міт і не як німецька видумка, але дійсно, у реальному світі, і як чинник, з яким треба рахуватися. Ідуть спроби якось пристосувати до цього відкриття російську політичну тактику, якось змодифікувати дотеперішню офіціяльну й загально обовязуючу ненарушну російську політичну думку, яка втрималась за І-ої і ІІ-ої Росії і має служити підвалиною для будови Росії ІІІ-ої. Але тут і бачимо безвиглядність спроб витягнути російську політичну думку з тенет, якими вона спутана від часів Петра І-го включно до часів Сталіна і Денікіна. На часописі „Бодрость" бачимо може найбільш яскраво, яка жалюгідна еволюція російської політичної думки: як вона тупцює на місці і крутиться у крутіжі спантеличення та забріханости. І так довго буде у ньому крутитися, аж поки не виведуть її з нього нові факти, такі, які переконають москалів про правди, що їх вони все ще не хотять бачити і розуміти. Бо москалі належать до народів, яких ніякі досвіди й науки історії нічого ще не навчили.

ік.

Історія з Міноркою.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 15. лютого 1939.

Події на іберійському півострові робили цілому світові вже неодну несподіванку. Піддача Мінорки на Середземному Морі перейде мабуть до історії диплиматії, як архитвір англійського міністерства закордонних справ. Що-ж бо там сталося і в чому була суть усієї справи? Англійці та французи не хотіли, щоб острів Мінорка попав у руки італійців, які вже і так володіють сусіднім еспанським островом Майоркою.

Тому висланці англ. міністерства закорд. справ порозумілися заздалегідь з ґен. Франком. Кажуть, що висланець Франції в Бурґосі п. Леон Берар — даруйте за цей недипльоматичний вираз — мачав теж свої пальці в ту справу. Отже, як вже це знаєте з телеграм, на чердаку англійського военного корабля „Девоншір" зійшлися представники національних і червоних еспанських військ і на цій надводній великобритійській території підписали піддачу Мінорки. Мінорку зайняли суто-національні еспанські відділи ґен. Франка.

Звідсіля ця буря в римській пресі, обурення чи пак застереження в німецькій пресі та злобна усмішка всієї англійської та французької прилюдної опінії.

Італійська преса пише зовсім отверто про французько-англійський шантаж та про негідні манери англьо-французького фінансового світа, щоб витягти нечистивим грошем, який буде такий потрібний до краю зруйнованій Еспанії, всі користи, які повинні припасти Італії, що так важко кровавилася на полях Еспанії.

Римський кореспондент „Парі-Міді" [illegible] дає телефонічно текст статті, що появилася сьогодні зранку в „Пополо ді Рома", а яка знаменито змальовує як він пише, римські настрої: „Поведінка Франції, пише „Пополо ді Рома" понижує її не тільки в очах противників, але навіть в очах її приятелів. Нахабство, для якого рівного прикладу не можна знайти в ніяких подіях дипльоматичної історії, бо тепер Франція присвоює переможцеві громадянської війни: „Ходи зі мною", що є під оглядом моральної чистоти обравою живих і умерлих". Кореспондент продовжує: „Всі часописи друкують пристрасні твердження: „Париж і Льондон хочуть опанувати Бурґос", „Париж і Льондон починають проти ґен. Франка офензиву золота: вони хочуть купити ґен. Франка. Це [illegible] англійського фунта та французького [illegible], щоб грішми купити [illegible] по програній війні".

Французькі буржуа на це відповідають: Ґен. Франко не має причини так дуже гніватися на Францію. Очевидна річ, що в перших часах людового фронту у Франції, наші ліві політики робили чимало дурниць, однак навіть Блюм під натиском опінії французьких міщанських кол мусів погодитися на проект неінтервенції. Від коли Даладіє прийшов до влади становище Франції супроти національної Еспанії було без закиду. Найкращий доказ: червона армія під Барсельоною не мала муніції, була боса і голодна, бо ми не дали їй ні хліба ні набоїв.

Так думають і говорять французькі міщани. За той час французький Уряд наново післав до Еспанії в офіціяльній місії п. Берара, члена Французької Академії, особистого приятеля ґен. Франка, автора знаменитих історичних праць про Еспанію, що має підготовити дипльоматичні взаємини між Францією та національною Еспанією.

Перед хвилиною комуністичний вечірній паризький щоденник „Се-Суар" подав нову сензаційну вістку, кидаючи при тім громи на англійську політику та на міністрів Даладіє Бонне. Цей комуністичний щоденник твердить, що Франція та Англія посередничать тепер у переговорах між червоною фльотою та національною еспанською фльотою та обговорюють умовини піддачі червоної фльоти. „Французький уряд зраджує Францію" — твердить ця вечірня комуністична газета.

Ця одночасна полеміка італійських газет та вагінка французьких комуністичних і людово-фронтівських газет на уряд Даладіє з приводу його рішучої еспанської політики доволяє думати, що Франція ввійшла на шлях свого національного і політичного ренесансу по своїй людовофронтівській хворобі. „Ке д'Орсе" (міністерство закорд. справ) має знову змогу щось робити. На фінансовому ринку [illegible] мін. Рено, який ми колись обговорили подрібно на сторінках „Діла", повернув Франції 20 міліярдів золота в трьох місяцях. Але це вже інша тема, що не входить безпосередньо до теми еспанських несподіванок, які в дійсности почалися у вересні минулого року. „Ґен. Франко, — це сказав мін. Бонне з парляментарної трибуни, — заявив був тоді супроти Франції про свою повну невтральність на випадок війни Франції в судетській справі.

Юрій Студинський.

Спантеличені чи забріхані?

Львів, 20. лютого 1939.

Запит у наголовку цієї статті торкається т. зв. „молодоросів“ („младороси“), нової, меткої та щораз моднішої групи московської еміґрації. Запит може трохи безцеремонний і формою навіть непристойний та проте цілком діловий, опертий на такому найбільш документарному матеріялі, яким є декляративні статті офіціяльного пресового органу.

Перед нами кілька чисел париського тижневика „Бодрость!“ Великий формат, багато матеріялу, ріжні назвища. У кожному числі — щось про українців. „Щось“ — від обемист[их] передових статтей, до ріжних імпресій та заміток. Найбільше теорії, найменше інформаційних оглядів. У цьому й лихо: у теоріях повна саламаха, а в підході до актуальних справ — незнання найбільш примітивних правд. І ще одна характеристична риска: коли йде про теорію, то читаємо навіть дуже пристойні (як на московські міркування про україніку) заяви. Коли ж тільки мова про конкретні питання дня — тон радше вуличний, ніж публіцистичний.

На кожне наше твердження представляємо докази. Ось у ч. 210. з 22. м. м. велика передова стаття під сензаційним наголовком: „Рішаємо українську проблему“. Техніка друку і ломки підкреслює вагу статті: наголовок через цілу ширину пятишпальтової сторінки, підчеркнений чорною лінією, вся стаття зложена товстими черенками. Автор — Олександер Казам-Бек, видно один із ідеольоґів „младороссов“, — лає своїх земляків та всю російську передвоєнну офіціяльну історію за „брак уваги для окремішности півдня і заходу Імперії“. Гнівається на „обивательський примітивізм“ добачувати в українцях якийсь „німецький винахід“ і пригадує історичні факти, як то у ході століть формувався і сформувався цілком окремий від російського український нарід з власними політичними змаганнями. Іншими словами маємо до діла з рідким у московській політичній публіцистиці признанням окремішности української нації та її прав на „культурну і державну самостійність“ — з додатком: „в общіх пределах нашей общей же Імперії“!... „Завдання російського (в ориґ.: „русского“) націоналізму не тільки в тому, щоб суперечатись і торгуватись з націоналізмом українським, але й у тому, щоб проявляти тому останньому рішучу підтримку. Виступаючи в імені імперської єдности, російський нарід повинен прийняти на себе всі вимоги українського народу та по братерськи розділити з ним боротьбу за здійснення його змагань“...

Таких заяв ми ще від російських еміґрантів не чували. Очевидно, що толерантність, національно-політичний лібералізм та вирозуміння для українських національних змагань не йде у п. Казем-Бека так далеко, щоб він признав право українців до державної самостійности без „імперської єдности“ з державністю російською. Навпаки: під цим оглядом „младоросси“ нічим не ріжняться від усіх інших „обєдинителів“: вони заявляють без обиняків, що „відкидають всякий сепаратизм у нашій імперії“, зокрема й особливо „спроби відірвати Україну“. Таким робом вся ріжниця між „молодороссами“, які називають себе російськими націоналістами, та галицькими москвофілами з „Русского Голоса“, які вживають тієї самої назви, та, що перші з них признають тільки „імперское єдінство“, останні — також національно-культурне. Через те й останні страшенне гніваються і лаються на редакторів і однодумців „Бодрості“: адже це дискредитування всієї їх ідеольоґії та всієї штудерної термінольоґії — признавати національно-культурну рівність і рівноправність росіян („русских“) і українців себто витягати українців із „русскої єдности“. Бо політично — і „Русскій Голос“ проповідував теорію, що українцям можна признати „державу“ в границях спільного „государства“, себто — можна дати українцям територіяльну автономію чи погодитись на федеративний звязок. Програма „Бодрості“ так, як її формулує цитована декляративна стаття, сильно наближена до програми наших українських політичних русофілів-федералістів.

Але тільки в отій одній статті. Бо ось вже у тій самій ґазеті чотири числа раніш була здорожена розмірами передова стаття ... Іґоря Каруза п. н. „Дванацять міліонів [ру]сских“. Там уже нема мови про рівніс[ть] „русскими“ та українцями, як поняттями, що стоять на одному ступні. Бо до тих „12-ти міліонів русских“ враховані одним махом і всі українці (і білорусини) у Польщі, Румунії та Чехословаччині, і вся московська та — очевидно — й українська еміґрація! „Самобитность“ українців у розумінні того ідеольоґа „молодоросійського націоналістичного руху“ з 204 числа „Бодрості“ — це щось на подобу племінної окремішности з приналежністю до спільної „русскої“ — не тільки „імперії“ — але і нації: себто це вже на 100% та сама паґодінщина, що на неї обурювався ідеольоґ з 210 числа тої самої ґазети. Одночасно нема вже ніякого стриму у звичайній грубій лайці, коли йде мова про практику українських політичних змагань. І так Карпатська Україна — це „многострадальная страна“, в якій жовто-блакитні стяги є „символом ганебних зрадників“, що їх — очевидно — п. Карузо — найтісніше звязує зі знаком свастики, як „символом ворогів“. Мало того: у черговій статті того самого числа дочекалися ми вже й „лапок“ при слові „український“, а все українство Карпатської України — це найпростіша видумка німців. Іншими словами — п. Олександер Казам-Бек не потребує шукати далеко за представниками московського „обивательського примітивізму“, які поза німцями й анахронічними псевдонауковими теоріями світа божого не бачать, бо може їх лопатою згортати у власному гурті однодумців.

Отой гурт дуже цікавий, як політичне явище, як явище спантеличення чи забріхання, яке царить серед російської еміґрації. Серед російської молоді є напевне одиниці, які не можуть не бачити, що українці істнують не як міт і не як німецька видумка, але дійсно, у реальному світі, і як чинник, з яким треба рахуватися. Ідуть спроби якось пристосувати до цього відкриття російську політичну тактику, якось змодифікувати дотеперішню офіціяльну й загально обовязуючу ненарушну російську політичну думку, яка втрималась за І-ої і ІІ-ої Росії і має служити підвалиною для будови Росії ІІІ-ої. Але тут і бачимо безвиглядність спроб витягнути російську політичну думку з тенет, якими вона спутана від часів Петра І-го включно до часів Сталіна і Денікіна. На часописі „Бодрость“ бачимо може найбільш яскраво, яка жалюгідна еволюція російської політичної думки: як вона тупцює на місці і крутиться у крузі спантеличення та забріханости. І так довго буде у ньому крутитися, аж поки не виведуть її з нього нові факти, такі, які переконають москалів про правди, що їх вони все ще не хотять бачити і розуміти. Бо москалі належать до народів, яких ніякі досвіди й науки історії нічого ще не навчили.

ік.

Історія з Мінорко͏ю.

(Від власного кореспондента.)

Париж, 15. лютого 1939.

Події на іберійському півострові робили цілому світові вже неодну несподіванку. Піддача Мінорки на Середземному Морі перейде мабуть до історії дипльоматії, як архитвір анґлійського міністерства закордонних справ. Що-ж бо там сталося і в чому була суть усієї справи? Анґлійці та французи не хотіли, щоб острів Мінорка попав у руки італійців, які вже і так володіють сусіднім еспанським островом Майоркою.

Тому висланці анґл. міністерства закорд. справ порозумілися заздалегідь з ґен. Франком. Кажуть, що висланець Франції в Burґосі п. Леон Берар — даруйте за цей недипльоматичний вираз — мачав теж свої пальці в ту справу. Отже, як вже це знаєте з телеграм, на чердаку анґлійського воєнного корабля „Девоншір“ зійшлися представники національних і червоних еспанських національних військ і на цій надводній великобритійській території підписали піддачу Мінорки. Мінорку зайняли суто-національні еспанські відділи ґен. Франка.

Звідсіля ця буря в римській пресі, обурення чи пак застереження в німецькій пресі та злобна усмішка всієї анґлійської та французької прилюдної опінії.

Італійська преса пише зовсім отверто про французько-анґлійський шантаж та про неґідні манери анґльо-французького фінансового світа, щоб витягти нечистивим грошем, який буде такий потрібний до краю зруйнованій Еспанії, всі користи, які повинні припасти Італії, що так важко кровавилася на полях Еспанії.

Римський кореспондент „Парі-Міді“ ... дає телефонічно текст статті, що появилася сьогодні зранку в „Попольо ді Рома“, а яка знаменито змальовує як він пише, римські настрої: „Поведінка Франції, пише „Попольо ді Рома“ понижує її не тільки в очах противників, але навіть в очах її приятелів. Нахабство, для якого рівного прикладу не можна знайти в ніяких полях дипльоматичної історії, бо тепер Франція присвоює переможцеві громадянської війни: „Ходи зі мною“, що є під оглядом моральної чистоти образою живих і умерлих“. Кореспондент продовжує: „Всі часописи друкують пристрасні твердження: „Париж і Льондон хочуть ошукати Бурґос“, „Париж і Льондон починають проти ґен. Франка офензиву золота: вони хочуть купити ґен. Франка. Це ... анґлійського фунта та французького гроша, щоб грішми купити мир по проґрації війни“.

Французькі буржуа на це відповідають: Ґен. Франко не має причини так дуже гніватися на Францію. Очевидна річ, що в перших часах людового фронту у Франції, наші ліві політики робили чимало дурниць, однак навіть Блюм під натиском опінії французьких міщанських кол мусів погодитися на проект неінтервенції. Від коли Даляліє прийшов до влади становище Франції супроти національної Еспанії було без закиду. Найкращий доказ: червона армія під Барсельоною не мала муніції, була боса і голодна, бо ми не дали їй ні хліба ні набоїв.

Так думають і говорять французькі міщани. За той час французький уряд наново післав до Еспанії в офіціяльній місії п. Берара, члена Французької Академії, особистого приятеля ґен. Франка, автора знаменитих історичних праць про Еспанію, що має підготовити дипльоматичні взаємини між Францією та національною Еспанією.

Перед хвилиною комуністичний вечірній паризький щоденник „Се-Суар“ подав нову сензаційну вістку, кидаючи при тім громи на анґлійську політику та на міністрів Даляліє і Бонне. Цей комуністичний щоденник твердить, що Франція та Анґлія посередничать тепер у переговорах між червоною фльотою та національною еспанською фльотою та обговорюють умовини піддачі червоної фльоти. „Французький уряд зраджує Францію“ — твердить ця вечірня комуністична ґазета.

Ця одночасна полеміка італійських ґазет та нагінка французьких комуністичних і людово-фронтівських ґазет на уряд Даляліє з приводу його рішучої еспанської політики дозволяє думати, що Франція ввійшла на шлях оздоровлення ... го національного і політичного ... у своїй людовофронтівській хворобі. „Ке д'Орсе“ (міністерство закорд. справ) має змогу ... ду щось робити. На фінансовому ... мін. Рено, який ми колись обговорювали подрібно на сторінках „Діла“, повернув Франції 20 міліярдів золота в трьох місяцях. ... вже інша тема, що не входить ... до теми еспанських несподіванок, які ... сти почалися у вересні минулого року. ... Франко, — це сказав мін. Бонне з ... тарної трибуни, — заявив був тоді ... Франції про свою повну невтральність ... падок війни Франції в судетській справі.

Юрій Ступницький.

Димісія шефа генерального штабу

ЕСПАНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Як подають з Перпініяну, шеф ген штабу еспанської червоної армії ген. Рохо подався до димісії та виїхав до одної французької курортової місцевости, де вже перебуває його родина. —

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ ВИЗНАЮТЬ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ.

Аргентинський міністр закорд. справ Кантільо заявив, що Аргентина в найближчому майбутньому визнає національну Еспанію. Уругвай вже визнав уряд з Бурґосу.

МІНІСТЕРСТВА ЕСПАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО УРЯДУ РОЗМІЩЕНІ ПО РІЖНИХ МІСТАХ.

Осідком червоного уряду є Мадрид, але там перебуває лиш премієр з міністром внутр. справ. Усі інші міністерства розміщено у прибережних містах, бо в Мадриді бомбардування ушкодило майже всі більші будівлі.

ФЛЬОТА ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ ПЕРЕЙДЕ ДО ОФЕНЗИВИ?

ПАРИЖ, АТЕ. Як говорять у поінформованих колах, ген. Міяха приїхав до Картахени, щоб обговорити з командою червоної фльоти плян енерґійної офензивної акції проти національної фльоти.

НАПАД НА ЕСПАНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У БРЮСЕЛІ.

8 еспанських націоналістів вдерлося до еспанського консуляту у Брюсселі та змусило возьного підписати заяву, що він передає консулят представникам нац. уряду. Коли поліція завізвала напасників покинути консулят, вони не згодилися і подерли на бальконі прапор червоної Еспанії. По короткій боротьбі поліція усунула націоналістів та відпровадила їх до суду.

ФРАНЦІЯ ВИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ У ВІВТОРОК?

Завдання сенатора Берара.

ПАРИЖ, АТЕ. Сенатор Берар виїхав до Бурґосу, в товаристві віцедиректора кабінету міністра закорд. справ та представника торговельного департаменту того міністерства.

Як говорять, Берар предложить такі умовини, під якими Франція та Англія погодяться визнати нац. Еспанію:

1) вона не приступить до протикомуністичного пакту;

2) по закінченні війни всі чужинецькі військa покинуть Еспанію.

АРАБСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ В ТУНІСІ.

Арабські націоналісти уладили бурхливу маніфестацію у туніській місцевості Ксаль Галаль, домагаючися, щоб пустили на волю їхнього арештованого провідника.

Арештовано кілька осіб.

—o—

ЛІКВІДАЦІЯ БОГОСЛОВСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ МІНХЕНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Як подає німецьке Інформаційне Бюро німецький міністр виховання у порозумінні з міністром церковних справ рішив замкнути католицький богословський факультет мінхенського університету.

ШЕФ НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПОЛІЦІЇ У ВАРШАВІ.

В суботу рано приїхав до Варшави шеф німецької тайної поліції та охоронних відділів Гіммлер, щоб узяти участь у репрезентаційному полюванні. На звірці повитав його головний комендант польської поліції та німецький амбасадор.

З польської преси.

„Українсько-польський конфлікт загострюється".

Такими словами подає виленське „Слово" з 17. II. характеристику актуальних настроїв у варшавському соймі в часі дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ і пише м. і.:

„Вчорашня (з 15. II.) дискусія в соймі принесла цікавий політичний матеріял. Маємо на думці промову шефа штабу ОЗОН-у полк. Венди, промову незалежного посла Дудзінського і промови українських послів, виголошені в дуже бурхливій атмосфері. Полк. Венда заторкнув дві засадничі справи: українську та жидівську. Щоб здати собі справу, якій еволюції підпала меншинна політика режиму від смерти маршала Пілсудського, вистане порівняти те, що сказав полк. Венда, з давніми заявами в тих самих справах лідерів режиму перед 1935. роком.

„Отже передовсім антисемітизм. ОЗОН не вийшов досі поза деклярацийний антисемітизм. Промова полк. Венди — це ще одна заява більше, та не заповідає ніяких конкретних проектів. **Зате акценти в українській справі, яких протиукраїнський тон посол Целевич у відповіді полк. Венді надто переяскравив, все-ж вказують НА БЕЗСУМНІВНО НЕБЕЗПЕЧНУ ТЕНДЕНЦІЮ, що проявляється у колах Озону, УВАЖАТИ ПОЛЬСЬКУ ДЕРЖАВУ ЕТНОГРАФІЧНО ОДНОЦІЛОЮ ДЕРЖАВОЮ.** Вистане на цьому місці пригадати проект поділу громадян на кілька кляс.

„**У кожному разі як одинокий досі наслідок безпрограмовости політики уряду та Озону бачимо утворення солідарности волинських українців зі східно-галицькими українцями. Бо у вчорашньому дні розлам у Волинській Українській Організації (В. У. О.) став фактом, при чому більшість станула по боці посла Скрипника, який своїм становищем дуже наблизився до УНДО.**

Промова полк. Венди та дальші промови викликали, очевидно, реакцію серед українців, з яких кількох забирало голос. У відповідь на промову полк. Венди посол Баран заявив в імені українського представництва, що українці не хочуть бути предметом чиїхсь експериментів, але співгосподарями на землях, де творять більшість, де змагають до того, щоб здобути територіяльну самоуправу. З полк. Вендою полемізував також посол Целевич, заявляючи, що у взаєминах між національною більшістю та національною меншиною ключем до розвязки положення є панівний нарід. Тому українці не можуть погодитися з твердженням полк. Венди, що від них залежатиме вибір засобів, якими держава буде послуґуватися при розвязці проблеми польсько-українських відносин.

„**У кулюарах, після замкнення соймової дискусії, серед українських послів кружляли чутки, що соймова дискусія вказує на можливість загострення курсу у внутрішній політиці супроти українців.**"

Хроніка Совітської України.

ШЕВЧЕНКОВІЯНА.

Різьбар Манізер і архітект Левінсон працюють над проектом памятника Шевченкові в Каневі. На їхню думку, завдання полягає головно в тому, щоб памятник було видно яко мога далеко з низької і з верхньої течії Дніпра. Проект передбачає в основному зберегти сучасний могильний горб, оформивши його площадками та сходами. На вершині горбу поставлять ґранітну плиту, на яку ляже основа високого педесталу з постаттю поета, вилитою з бронзи, 3,5 метрів заввишки. Установити памятник передбачають у літку 1939 р. У першій половині лютого Манізер виїздить з Ленінграду до Києва доглядати за роботою.

До Шевченкових днів професор Бурачек склав альбом-монографію, присвячену образотворчим роботам поета. Монографія дає аналізу низці художніх робіт Шевченка і містить 80 багатокольорових репродукцій. Монографію на тему „Шевченко й народня пісня" склав Ревуцький, передмову до книги написав Максим Рильський. Обидві монографії виходять у розкішному художньому виданні, значним накладом. Їх покажуть на всесвітній виставі в Ню Йорку.

У Харкові відбулася зустріч письменників Києва й Харкова з харківськими робітниками мистецтва, присвячена підготові до святкування Шевченкових днів. Доповідь про діяльність Шевченкового комітету спілки совітських письменників України зробив його голова, Петро Панч. Виступали потім Сосюра, Голованівський та інші письменники, читаючи свої твори, присвячені памяті поета.

МОСКОВСЬКА ЛАСКА.

Президія Верховної Ради СССР своїм указом „за видатні успіхи й досягнення в розвитку совітської художньої літератури" нагородила орденами 203 совітських письменників. Не забули поміж ними й українських, а саме: орденом Леніна (найпочеснішим) нагороджено Миколу Бажана, Олександра Корнійчука, Павла Тичину. Орденом трудового червоного прапора — Максима Рильського та Юрія Яновського. Орденом „ознака пошани" — Андрія Головка й Петра Панча. Разом сімох письменників. Зрозуміло всі сім зараз висловили в друку свою подяку. Тичина, той просто: „Дяка ясному сонцеві, нашому великому Сталінові за високу нагороду!" Інші

Димісія шефа генерального штабу

ЕСПАНСЬКОЇ ЧЕРВОНОЇ АРМІЇ.

Як подають з Перпініяну, шеф ген. штабу еспанської червоної армії ген. Рохо подався до димісії та виїхав до одної французької купелевої місцевости, де вже перебуває його родина.

АМЕРИКАНСЬКІ ДЕРЖАВИ ВИЗНАЮТЬ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ.

Аргентинський міністр закорд. справ Кантільо заявив, що Аргентина в найближчому майбутньому визнає національну Еспанію. Уругвай вже визнав уряд з Бургосу.

МІНІСТЕРСТВА ЕСПАНСЬКОГО ЧЕРВОНОГО УРЯДУ РОЗМІЩЕНІ ПО РІЖНИХ МІСТАХ.

Осідком червоного уряду є Мадрид, але там перебуває лиш премієр з міністром внутр. справ. Усі інші міністерства розміщено у прибережних містах, бо в Мадриді бомбардування ушкодило майже всі більші будівлі.

ФЛЬОТА ЧЕРВОНОЇ ЕСПАНІЇ ПЕРЕЙДЕ ДО ОФЕНЗИВИ?

ПАРИЖ, АТЕ. Як говорять у поінформованих колах, ген. Міяха приїхав до Картахени, щоб обговорити з командою червоної фльоти плян енергійної офензивної акції проти національної фльоти.

НАПАД НА ЕСПАНСЬКИЙ КОНСУЛЯТ У БРЮСЕЛІ.

8 еспанських націоналістів вдерлося до еспанського консуляту у Брюсселі та змусило возьного підписати заяву, що він передає консулят представникам нац. уряду. Коли поліція завізвала напасників покинути консулят, вони не згодилися і подерли на бальконі прапор червоної Еспанії. По короткій боротьбі поліція усунула націоналістів та відпровадила їх до суду.

ФРАНЦІЯ ВИЗНАЄ НАЦІОНАЛЬНУ ЕСПАНІЮ У ВІВТОРОК?

Завдання сенатора Берара.

ПАРИЖ, АТЕ. Сенатор Берар виїхав до Бургосу, в товаристві віцедиректора кабінету міністра закорд. справ та представника торговельного департаменту того міністерства.

Як говорять, Берар предложить такі умовини, під якими Франція та Анґлія погодяться визнати нац. Еспанію:

1) вона не приступить до протикомуністичного пакту;

2) по закінченні війни всі чужинецькі війська покинуть Еспанію.

АРАБСЬКІ МАНІФЕСТАЦІЇ В ТУНІСІ.

Арабські націоналісти уладили бурхливу маніфестацію у туніській місцевості Ксаль Галлаль, домагаючися, щоб пустили на волю їхнього арештованого провідника.

Арештовано кілька осіб.

—o—

ЛІКВІДАЦІЯ БОГОСЛОВСЬКОГО ФАКУЛЬТЕТУ МІНХЕНСЬКОГО УНІВЕРСИТЕТУ.

Як подає німецьке Інформаційне Бюро німецький міністр виховання у порозумінні з міністром церковних справ рішив замкнути католицький богословський факультет мінхенського університету.

ШЕФ НІМЕЦЬКОЇ ПОЛІТИЧНОЇ ПОЛІЦІЇ У ВАРШАВІ.

В суботу рано приїхав до Варшави шеф німецької тайної поліції та охоронних відділів Гіммлер, щоб узяти участь у репрезентаційному полюванні. На двірці повитав його головний комендант польської поліції та німецький амбасадор.

З польської преси.

„Українсько-польський конфлікт загострюється".

Такими словами подає виленське „Слово" з 17. II. характеристику актуальних настроїв у варшавському соймі в часі дискусії над буджетом міністерства внутрішніх справ і пише м. і.:

„Вчорашня (з 15. II.) дискусія в соймі принесла цікавий політичний матеріял. Маємо на думці промову шефа штабу ОЗОН-у полк. Венди, промову незалежного посла Дудзінського і промови українських послів, виголошені в дуже бурхливій атмосфері. Полк. Венда заторкнув дві засадничі справи: українську та жидівську. Щоб здати собі справу, якій еволюції підпала меншинна політика режіму від смерти маршала Пілсудського, вистане порівняти те, що сказав полк. Венда, з давніми заявами в тих самих справах лідерів режіму перед 1935. роком.

„Отже передовсім антисемітизм. ОЗОН не вийшов досі поза деклярацийний антисемітизм. Промова полк. Венди — це ще одна заява більше, та не заповідає ніяких конкретних проектів. **Зате акценти в українській справі**, яких протиукраїнський тон посол Целевич у відповіді полк. Венді надто переяскравив, **все-ж вказують НА БЕЗСУМНІВНО НЕБЕЗПЕЧНУ ТЕНДЕНЦІЮ, що проявляється у колах Озону, УВАЖАТИ ПОЛЬСЬКУ ДЕРЖАВУ ЕТНОГРАФІЧНО ОДНОЦІЛОЮ ДЕРЖАВОЮ.** Вистане на цьому місці пригадати проект поділу громадян на кілька кляс.

„У кожному разі як одинокий досі наслідок безпрограмовости політики уряду та Озону бачимо утворення солідарности волинських українців зі східно-галицькими українцями. Бо у вчорашньому дні розлам у Волинській Українській Організації (В. У. О.) став фактом, при чому більшість стануля по боці посла Скрипника, який своїм становищем дуже наблизився до УНДО.

Промова полк. Венди та дальші промови викликали, очевидно, реакцію серед українців, з яких кількох забирало голос. У відповідь на промову полк. Венди посол Баран заявив в імені українського представництва, що українці не хочуть бути предметом чиїхсь експериментів, але співгосподарями на землях, де творять більшість, де змагають до того, щоб здобути територіяльну самоуправу. З полк. Вендою полемізував також посол Целевич, заявляючи, що у взаєминах між національною більшістю та національною меншиною ключем до розвязки положення є панівний нарід. Тому українці не можуть погодитися з твердженням полк. Венди, що від них залежатиме вибір засобів, якими держава буде послугуватися при розвязці проблеми польсько-українських відносин.

„У кулюарах, після замкнення соймової дискусії, серед українських послів кружляли чутки, що соймова дискусія вказує на можливість загострення курсу у внутрішній політиці супроти українців."

Хроніка Совітської України.

ШЕВЧЕНКОВІЯНА.

Різьбар Манізер і архітект Левінсон працюють над проектом памятника Шевченкові в Каневі. На їхню думку, завдання полягає головно в тому, щоб памятник було видно яко мога далеко з низької і з верхньої течії Дніпра. Проект передбачає в основному зберегти сучасний могильний горб, оформивши його площадками та сходами. На вершині горбу поставлять ґранітну плиту, на яку ляже основа високого педесталу з постаттю поета, вилитою з бронзи, 3,5 метрів заввишки. Установити памятник передбачають у літку 1939 р. У першій половині лютого Манізер виїздить з Ленінграду до Києва доглядати за роботою.

До Шевченкових днів професор Бурачек склав альбом-монографію, присвячену образотворчим роботам поета. Монографія дає аналізу низці художніх робіт Шевченка і містить 80 багатоколірових репродукцій. Монографію на тему „Шевченко й народня пісня" склав Ревуцький, передмову до книги написав Максим Рильський. Обидві монографії виходять у роскішному художньому виданні, значним накладом. Їх покажуть на всесвітній виставі в Ню Йорку.

У Харкові відбулася зустріч письменників Києва й Харкова з харківськими робітниками мистецтва, присвячена підготові до святкування Шевченкових днів. Доповідь про діяльність Шевченкового комітету спілки совітських письменників України зробив його голова, Петро Панч. Виступали потім Сосюра, Голованівський та інші письменники, читаючи свої твори, присвячені памяті поета.

МОСКОВСЬКА ЛАСКА.

Президія Верховної Ради СССР своїм указом „за видатні успіхи й досягнення в розвитку совітської художньої літератури" нагородила орденами 203 совітських письменників. Не забули поміж ними й українських, а саме: орденом Леніна (найпочеснішим) нагороджено Миколу Бажана, Олександра Корнійчука, Павла Тичину. Орденом трудового червоного прапора — Максима Рильського та Юрія Яновського. Орденом „ознака пошани" — Андрія Головка й Петра Панча. Разом сімох письменників. Зрозуміло всі сім зараз висловили в друку свою подяку. Тичина, той просто: „Дяка ясному сонцеві, нашому великому Сталінові за високу нагороду!" Інші

може менш „поетично", але в усякому разі цілком вірнопіддано. Рильський навіть у віршах:

I шлю я в найкращу з прекрасних хвилин
За почесть високу — глибокий поклін.

А ненагороджені — разом їх 27 — з Усенком, Сосюрою, Первомайським, Смоличем, Голованівським на чолі теж радіють, теж пишаються, теж дякують...

Та чи треба до цих усіх фактів ставитися тільки з насмішкою, тільки з призирством чи нема в цьому прихованої трагедії..

Президія Верховної Ради СССР також нагородила орденами робітників кінематографії, які особливо відзначилися. Нагороджечо разом 139 осіб. Серед цього реєстру режисерів, сценаристів, операторів і виконавців роль не можна вже знайти ніодної назви будької української фільми, не можна знайти ніодного українця, навіть в географічному розумінні. Промайнуло одне тільки прізвище пані Ужвій, з яким звязано так багато прекрасних спогадів про колишню „Шевченківську" драматичну трупу з початку двацятих років. Але артистка дістала орден за виконання ролі „Євдокії" в стовідсотково російській кінофільмі „Виборгская сторона". Українське кіно навіть і тепер під великим підозрінням. Надаремно в тематичному пляні продукції кінофільм у СССР на рік 1939 серед 24 фільм, як українську можна тільки відмітити одну „Богдан Хмельницький" за сценарієм Корнійчука. Правда, є ще фільма „Дніпровскіє мельодії" за сценарієм Кравченка. Та скоріше це одна з модних тепер „малоросійських" комедій. А проте кількість стаціонарних кінотеатрів в УССР дійшла тепер до 830, а до цього треба ще додати 580 автокінопересувок. У всіх них глядачі мусять задоволятися отими „Виборгскими сторонами".

НОВА ПОСТАНОВА КИЇВСЬКОГО ОПЕРНОГО ТЕАТРУ.

Не так давно відбулася премієра нової опери „Перекоп" трьох молодих композиторів: Мейтуса, Тіца й Рибальченка, за лібретом Бичка та Шелонцева. Головна постать в опері — командарм Фрунзе. Досить велика роля діда Калинчука, який допоміг червоній армії перейти через Сіваш. В його музичних монольоґах „відгуки героїчної історії українського народу, його прагнення до волі". Велика також роля дружини партизана-большевика, Оксани. Дуже добра її лірична арія, звернута до сина, героїчні її арії, за ґазетною рецензією, значно слабші. В опері використано українські мельодії. Рецензія відмічає, що музика опери не всюди стоїть на однаковому мистецькому рівні.

БУДІВЕЛЬНІ СПРАВИ В КИЄВІ.

Всі, так звані колгоспні ринки в Киеві намічено реконструувати та впорядкувати. Цілком змінить своє обличчя найстарший київський ринок Житній, що істнує вже понад 200 років. Там споруджують 5 мурованих павільонів. Великий критий ринок збудують у Дарниці. В сталінському районі (колишня Деміївка) спорудять ринок для торгівлі худобою. Басарабський критий ринок капітально відремонтують та переоблять. Але це все ще справи майбутнього. А ось теперішнє, сучасне: збудовано новий будинок на Пироговській вулиці, поселилися туди люди. Та першої вже ночі не довелося їм спати. На піддаші влаштовано великий „бак" для води, в баку були щілини, й вода почала просякати до помешкань. Так тяглося кілька днів. Усі двері в будинку вже порозлазилися, підлога по кухнях має щілини, куди вільно пролазить палець.

Л.

Україніка.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Грватска Стража" з 16. II. на першому місці приносить зміст відчиту міністра д-ра Гавелки про устрій чехословацько-української федерації.

„Обзор" з 15. II. містить телеграму з Праги зі змістом заклику карпато-української влади до всіх українців у світі, щоб вони допомогли будувати карпато-українську державу.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Тагесботе" (Брно на Мораві) з 15. II. містить статтю „Німецької Дипльоматичної Кореспонденції" про вислід виборів у Карпатській Україні як найкращу ознаку, що українська національна думка перемогла. Тепер черга на державне будівництво Карпатської України; в тому самому числі поміщено повідомлення про залізничий рух у Карп. Україні.

„Гренцботе" з 15. II. подає зміст статті міністра Ревая п. н. „Велика сатисфакція", що появилась у „Новій Свободі" після виборів.

„Дайтше Рундшау" (Бидгощ) з 17. II. містить велику статтю п. н. „Південно-східна програма Польщі. Національно-політичні завдання у Східній Галичині", в якій обговорено на основі польської преси та соймової дискусії заходи скріпити польщину у Східній Галичині.

Берлінський „Фелькішер Беобахтер" з 14. II. приносить нову велику телеграму з Хусту у звязку з виборами і другу ще більшу про „червоне святотатство", а саме про профанацію української історичної святости: розгром домовини князя Ярослава Мудрого в катедрі св. Софії.

„Ное Бернер Цайтунг" (Базель, Швайцарія) містить у числі 15. II. вступну статтю п. н. „А може таки Схід?", в якій на основі документів про пляни Гітлера, що їх оголосила паризька „Ілюстрасіон", широко розважує можливість здійснювання українських задумів Німеччини ще в цьому році.

У Вильні заборонили свято 950-ліття хрещення Руси-України.

Пишуть нам:

Ювилейне свято в 950-ліття хрещення Руси-України у Вильні не відбулось, бо виленське городське старосто не хотіло дати на нього дозволу. Відклик до виленського воєводи теж нічого не поміг і тому православні кола, що займались підготовою ювилейного свята, зробили відклик до Адміністраційного Трибуналу. Справа тягнеться вже кілька місяців.

——o——

В. Б. ЕЙТС. 7)

Ганраган Рудий.

(Продовження).

ПРОКЛІН.

Одного весняного ранку Ганраган Рудий скрутив на дорогу, що вела від Великого Поля на Поштовий Шлях а звідти на Мостове Передмістя. Він почав наспівувати, бо його серце прокинулося від зеленої трави при дорозі, від блакитних переливів Сорокатого Багна і розжеврілих ранніх хмарин.

Та невдовзі сорока пролетіла йому через дорогу і наче викинена з пращі майнула на голім камінним мурі.

— Ах! — пробурмотів Ганраган — вони знову задумують якусь погань проти мене...

Він замовк і зморщився. „Вони" це були чародійні карлики, що скрізь перерізували йому дорогу, від часу, як відкинув любов Кліони з Морської Хвилі.

Був час, коли він бадьоро був би змагався з усякими супротивними силами, але тепер уже надходив поважний вік, душа захмурилася і знаходила вподобу у тихому лагідному сподіванні життевого кінця. Від недавнього часу він зовсім змінився: чуб вилиняв, а плечі похилились.

Зупинився на хвилинку — почув якесь квиління. Дійшов до бічної стежини, що вела з поля до бідної селянської хатини. Крізь діру в мурі побачив молоду дівчину у високій траві, як сильно ридала. Обличчя її не видів, але її стать нагадала йому Бриґіду, Марину, Маврі, Оону, Келію та інші гарні, а нещасливі жінки, яких імена вплів у свої вірші.

Голосом гордим і ласкавим, як король до підданого промовив: „Дитино..." Глянула вгору і тоді пізнав гарне рожевеньке личко, яке нераз здибав у своїх холянинах.

— Дитино! маєш якусь журбу. Я не міг би пройти біля тебе байдуже. Я — Ганраган Рудий, не такий, як інші, що милосердяться, а нічим не поможуть. Я опікуюся школою на Мостовім Передмістю, знаю латину. Я зазнав чимало лиха та знущань, але можу, слухаючи голосу милосердя, і помагати іншим.

Дівчина дивилася ще зі сльозами в очах, поки сказала:

— Овене Ганрагане! Я знаю добре твої прояви і знаю, кілько ворогів маєш... Чи обіцюєш допомогти мені?

— Обіцюю.

— Мій батько, мама і брати хотять мене видати за старого Падді Ду, бо він має під Горбком сто морґів аренди, а я хотіла б, щоб ти всунув його у свої вірші, як ти раз зробив зі старим Кільмартином, коли ти ще був молодий. Нехай він журиться, як устає і лягає.

— Я оспіваю його на ганьбу йому та журбу. А кілько-ж він років має.

— Ого... він має... він такий старий, як ти Овене.

— Такий як я? — заломався голос Ганрагановi.

— Між мною і ним буде на яких двацять років ріжниця. Але на Овена Ганрагана прийшла зла година, коли вже золотоволоса дівчина з личком як маєвий цвіт уважає його за старого. Моє серденько! ти вразила мене стрілою у само серце!

Відвернувся і понуривши голову пішов дорогою, а вона дивилася зажурена за ним довго. Йдучи згорблений виглядав справді старим. Пройшов які три четвертини милі, коли глянувши вгору побачив великого цятковатого орла, що шибав поволі до Альвейської Гори. Він зупинився і крикнув до нього визивно: „І ти теж, орле старий, і у твоїх крилах багато дір від пір, що повипадало. Я всуну тебе і твоїх давніх побратимів, щуку з Дарганського озера і тиса з Чужинецького Облазу у свою поему, щоб ви були прокляті на віки!

Оподалік стояв кущ, що заквітнув маєвим квіттям. Подув вітру кинув з нього білі пелюстки на опанчу Ганрагана.

— Маєвий квіте! — крикнув узявши у жменю пелюстки — ти не зазнаєш гіркої долі старости, бо вмираєш у добі краси. І тебе вплету у свою поему, поблагословивши!

Маєве квіття обсипувало його, а він сидів під кущем і підспівував упів голос. Його поема починалась так:

Під маєвим кущем Овен Ганраган поет
Голову клав свою, що вся посивіла геть
Потім Орла-сивача з диких Альпейських (верших,
Бо з найстарших створінь найстарший (сьогодні він,
Далі відвічного тиса з чубом зеленим за те,
Що вітер на облазі Чорнім волосся з нього (мете..

Скінчивши компонувати закурив люльку, бо ним заволоділа пристрасть кобзарів, що їх поширяють проклони. Думав про те, як поширить по всій околиці поему, де прокляв лисого Падді, сусідів Петра Гарта і Михайла Джіля і пастуха Шемуса. Він знав, що сьогодні ярмарок і крамарі мусітимуть йти сюди. За хвилину справді зявився хлопчина з віслюком, що був обтяжений кошами торфу. Ганраган зупинив його:

— Хлопчино! я написав віршований проклін на старість і старих і я хотів би, щоб його сьогодні заспівали у Місті Ріки Шелі.

— Давай Ганрагане! а я роздам усім, хто захоче.

Ганраган прочитав вірш.

— Я добре знаю старого Михайла Джіля. Минулого року на святого Івана ми вкинули йому миш до комина, але твій вірш ліпший від миші.

Хлопець продекламував вірш кілька разів аж його вивчив напамять. Він хотів мати якнайбільше зиску зі свого таланту.

(Далі буде).

може менш „поетично", але в усякому разі цілком вірнопіддано, Рильський навіть у віршах:

I шлю я в найкращу з прекрасних хвилин
За почесть високу — глибокий поклін.

А ненагороджені — разом їх 27 — з Усенком, Сосюрою, Первомайським, Смоличем, Головаківським на чолі теж радіють, теж пишаються, теж дякують...

Та чи треба до цих усіх фактів ставитися тільки з насмішкою, тільки з призирством чи нема в цьому прихованої трагедії..

Президія Верховної Ради СССР також нагородила орденами робітників кінематографії, які особливо відзначилися. Нагороджено разом 139 осіб. Серед цього реєстру режисерів, сценаристів, операторів і виконавців роль не можна вже знайти ніодної назви будькакої української фільми, не можна знайти ніодного українця, навіть в географічному розумінні. Промайнуло одне тільки прізвище пані Ужвій, з яким звязано так багато прекрасних спогадів про колишню „Шевченківську" драматичну трупу з початку двацятих років. Але артистка дістала орден за виконання ролі „Євдокії" в стовідсотково російській кінофільмі „Виборгская сторона". Українське кіно і тепер під великим підозрінням. Надаремно в тематичному пляні продукції кінофільм у СССР на рік 1939 серед 24 фільм, як українську можна тільки відмітити одну „Богдан Хмельницький" за сценарієм Корнійчука. Правда, є ще фільма „Дніпровскії мельодії" за сценарієм Кравченка. Та скорше це одна з модних тепер „малоросійських" комедій. А проте кількість стаціонарних кінотеатрів в УССР дійшла тепер до 830, а до цього треба ще додати 580 автокінопересувок. У всіх них глядачі мусять задоволятися отими „Виборгскими сторонами".

НОВА ПОСТАНОВА КИЇВСЬКОГО ОПЕРНОГО ТЕАТРУ.

Не так давно відбулася премієра нової опери „Перекоп" трьох молодих композиторів: Мейтуса, Тіца й Рибальченка, за лібретом Бичка та Шелюпцева. Головна постать в опері — командарм Фрунзе. Досить велика роля діда Калиничука, який допоміг червоній армії перейти через Сіваш. В його музичних монольоґах „відгуки героїчної історії українського народу, його прагнення до волі". Велика також роля дружини партизана-большевика, Оксани. Дуже добра її лірична арія, звернута до сина, героїчні її арії, за ґазетною рецензією, значно слабші. В опері використано українські мельодії. Рецензія відмічає, що музика опери не всюди стоїть на однакому мистецькому рівні.

БУДІВЕЛЬНІ СПРАВИ В КИЄВІ.

Всі, так звані колгоспні ринки в Києві намічено реконструувати та впорядкувати. Цілком змінить своє обличчя найстарший київський ринок Житній, що існує вже понад 200 років. Там споруджують 5 мурованих павільонів. Великий критий ринок збудують у Дарниці. В сталінському районі (колишня Деміївка) спорудять ринок для торгівлі худобою. Басарабський критий ринок капітально відремонтують та перероблять. Але це все ще справи майбутнього. А ось теперішне, сучасне: збудовано новий будинок на Пироговській вулиці, поселилися туди люди. Та першої вже ночі не довелося їм спати. На піддаші влаштовано великий „бак" для води, в баку були щілини, й вода почала просякати до помешкань. Так тяглося кілька днів. Усі двері в будинку вже порозлазилися, підлога по кухнях має щілини, куди вільно пролазить палець.

Л.

Україніка.

ХОРВАТСЬКА ПРЕСА.

„Грватска Стража" з 16. II. на першому місці приносить зміст відчиту міністра д-ра Гавелки про устрій чехословако-української федерації.

„Обзор" з 15. II. містить телеграму з Праги зі змістом заклику карпато-української влади до всіх українців у світі, щоб вони допомогли будувати карпато-українську державу.

НІМЕЦЬКА ПРЕСА.

„Таґесботе" (Брно на Мораві) з 15. II. містить статтю „Німецької Дипльоматичної Кореспонденції" про вислід виборів у Карпатській Україні як найкращу ознаку, що українська національна думка перемогла. Тепер черга на державне будівництво Карпатської України; в тому самому числі поміщено повідомлення про залізничий рух у Карп. Україні.

„Ґренцботе" з 15. II. подає зміст статті міністра Ревая п. н. „Велика сатисфакція", що появилась у „Новій Свободі" після виборів.

„Дайтше Рундшау" (Бидґощ) з 17. II. містить велику статтю п. н. „Південно-східна програма Польщі. Національно-політичні завдання у Східній Галичині", в якій обговорено на основі польської преси та соймової дискусії заходи скріпити польщину у Східній Галичині.

Берлінський „Фелькішер Беобахтер" з 14. II. приносить нову велику телеґраму з Хусту у звязку з виборами і другу ще більшу про „червоне святотатство", а саме про профанацію української історичної святости: розгром домовини князя Ярослава Мудрого в катедрі св. Софії.

„Ное Бернер Цайтунґ" (Базель, Швайцарія) містить у числі 15. II. вступну статтю п. н. „А може таки Схід?", в якій на основі документів про пляни Гітлера, що їх оголосив журнал „Ілюстрасіон", широко розважує можливість здійснювання українських задумів Німеччини ще в цьому році.

У Вильні заборонили свято 950-ліття хрещення Руси-України.

Пишуть нам:

Ювилейне свято в 950-ліття хрещення Руси-України у Вильні не відбулось, бо виленське городське староство не хотіло дати на нього дозволу. Відклик до виленського воєводи теж нічого не поміг і тому православні кола, що займались підготовою ювилейного свята, зробили відклик до Адміністраційного Трибуналу. Справа тягнеться вже кілька місяців.

——о——

В. Б. ЄЙТС. 7)

Ганраган Рудий.

(Продовження).

ПРОКЛІН.

Одного весняного ранку Ганраган Рудий скрутив на дорогу, що вела від Великого Поля на Поштовий Шлях а звідти на Мостове Передмістя. Він почав наспівувати, бо його серце прокинулося від зеленої трави при дорозі, від блакитних переливів Сорокатого Багна і розжеврілих ранніх хмарин.

Та невдовзі сорока пролетіла йому через дорогу і наче викинена з праці майнула на голім камінним мурі.

— Ах! — пробурмотів Ганраган — вони знову задумують якусь погань проти мене...

Він замовк і зморщився. „Вони" це були чародійні карлики, що скрізь перерізували йому дорогу, від часу, як відкинув любов Кліони з Морської Хвилі.

Був час, коли він бадьоро був би змагався з усякими супротивними силами, але тепер уже надходив поважний вік, душа захмурилася і знаходила вподобу у тихому лагідному сподіванні життєвого кінця. Від недавнього часу він зовсім змінився: чуб вилинявь, а плечі похилились.

Зупинився на хвилинку — почув якесь квиління. Дійшов до бічної стежини, що вела з поля до бідної селянської хатини. Крізь діру в мурі побачив молоду дівчину у високій траві, як сильно ридала. Обличчя її не видів, але її стать нагадала йому Бриґіду, Марину, Маврі, Оону, Келію та інші гарні, а нещасливі жінки, яких імена вплів у свої вірші.

Голосом гордим і ласкавим, як король до підданого промовив: „Дитино." Глянула вгору і тоді пізнав гарне рожевеньке личко, яке нераз здибав у своїх холанинах.

— Дитино! маєш якусь журбу. Я не міг би пройти біля тебе байдуже. Я — Ганраган Рудий, не такий, як інші, що милосердяться, а нічим не поможуть. Я опікуюся школою на Мостовім Передмістю, знаю латину. Я зазнав чимало лиха та знущань, але можу, слухаючи голосу милосердя, і помагати іншим.

Дівчина дивилася ще зі сльозами в очах, поки сказала:

— Овене Ганрагане! Я знаю добре твої провини і знаю, кілько ворогів маєш... Чи обіцюєш допомогти мені?

— Обіцюю.

— Мій батько, мама і брати хотять мене видати за старого Падді Ду, бо він має під Горбком сто морґів аренди, а я хотіла б, щоб ти всунув його у свої вірші, як ти раз зробив зі старим Кільмартином, коли ти ще був молодий. Нехай він журиться, як устає і лягає.

— Я оспіваю його на ганьбу йому та журбу. А кілько-ж він років має.

— Ого... він має... він такий старий, як ти Овене.

— Такий як я? — заломався голос Ганраганові.

— Між мною і ним буде на яких двацять років ріжниця. Але на Овена Ганрагана прийшла зла година, коли вже золотоволоса дівчина з личком як маєвий цвіт уважає його за старого. Моє серденько! ти вразила мене стрілою у само серце!

Відвернувся і понуривши голову пішов дорогою, а вона дивилася зажурена за ним довго. Йдучи згорблений виглядав справді старим. Пройшов які три четвертини милі, коли глянувши вгору побачив великого цятковачого орла, що ширяв поволі до Альвейської Гори. Він зупинився і крикнув до нього визивно: „І ти теж, орле старий, і у твоїх крилах багато дір від пір, що повипадало. Я всуну тебе і твоїх давних побратимів, щуку з Дарганського озера і тиса з Чужинецького Облазу у свою поему, щоб ви були прокляті на віки!

Оподалік стояв кущ, що заквітнув маєвим квіттям. Подув вітру кинув з нього білі пелюстки на опанчу Ганрагана.

— Маєвий квіте! — крикнув узявши у жменю пелюстки — ти не зазнаєш гіркої долі старости, бо вмираєш у добі краси. І тебе вплету у свою поему, поблагословивши!

Маєве квіття обсипувало його, а він сидів під кущем і підспівував упів голос. Його поема починалась так:

Під маєвим кущем Овен Ганраган поет
Голову клав свою, що вся посивіла геть
Потім Орла-сивача з диких Альвейських
(вершин.

Бо з найстарших створінь найстарший
(сьогодні він

Далі відвічного тиса з чубом зеленим за ті,
Що вітер на облазі Чорнім волосся з нього
(вите.

Скінчивши компонувати закурав люльку, бо ним заволоділа пристрасть кобзарів, що ж дають проклони. Думав про те, як поширити по всій околиці поему, де прокляв лисого Падді, сусідів Петра Гарта і Михайла Джіля і пастуха Шемуса. Він знав, що сьогодні крамарі мусітимуть йти сюди. За хвилину справді зявився хлопчина з віслюком, що був обтяжений кошами торфу. Ганраган [illegible] його:

— Хлопчино! я написав віршований проклін на старість і старих і я хотів би, щоб його ви сьогодні заспівали у Місті Ріки Шелі! [illegible]

— Давай Ганрагане! а я роздам усім, хто захоче.

Ганраган прочитав вірш.

— Я добре знаю старого Михайла Джіля. Минулого року на святого Івана ми [illegible] йому миш до комина, але твій вірш ліпший від миші.

Хлопець продекламував вірш кілька разів, аж його вивчив напамять. Він хотів мати ще більше зиску зі свого таланту.

(Далі буде).

✝

В одинацяті роковини смерти бл. п.

Анни з Петринів Олексишинової

дружини бл. п. о. Михайла, відправиться Служба Божа з Панахидою в середу 22. лютого ц. р. в год. 7.20 рано в церкві св. Юра.

Діти і внуки.

408

На загально-українські теми принесли статті такі часописи: **„Тірінгер Альгемайне Цайтунг“**, Ерфурт 27. 1. і 5. 2. — дві довгі статті „Коли була Україна самостійною?“; **„Тірінгер Ґауцайтунг“**, Ваймар 12. 2. — „Експльоатаційна політика Совітів“ (на підставі статтей франц. „Матену“ про Україну); **„Дер Фрайгайтскампф“** Дрезден, 12. 2. — „Українське питання“ (переклад статті франц. „Реві де Де Монд“); **„Кельніше Фольксцайтунг“**, 4. 2. — „Боевий фронт обезправнених“, про поневолені народи в СССР, й ін.

Окрема чимраз обширніше починає писати нім. преса про положення українців у Польщі. Ціла низка газет (**Шлезіше Таґесцайтунг** з 7. 2., **Франкфуртер Фольксблят** з 10. 2., **Вестдойчер Беобахтер**, Кельн, з 9. 2., **Нідерзехсіше Цайтунг**, Ганновер, з 6. 2., **Вестфаліше Ляндесцяйтунґ**, Дортмунд, з 7. і 12. 2., **Дер Фірер**, Карльсруге з 10. 2., **Дойче Пост фір дас Судетенлянд**, Тропав з 8. 2. **Данціґер Форпостен** з 7. 2. і ін. (пише, здебільша покликуючися на голоси польської преси й промови в польському соймі, про атентати проти поліції, залізниць і почти на ЗУЗ, про підпали кольоністів, акцію проти екзекуторів і польських шкіл, тощо. Преса підкреслює однозгідно, коментуючи ріжні події на українських землях у Польщі, чимраз більшу гостроту українського питання в Польщі).

Теж хроніка внутрішньо-польських відносин приходить у німецькій пресі (досі її можна було подибати здебільша тільки в журналах на теми Східної Европи) до слова. Так нпр. пише ессенська **„Національ Цайтунг“** з 11. 2. в статті „20 років польського сойму“: „Перехід від лібералістичної системи до авторитарної стався автоматично й без опертя на якийсь народній рух. Спробу, викресати такий народній рух, треба б доглянути в оснуванні „Обозу Зєдночення Народового“. Але доказу, що ця спроба вдалася, остає ОЗН довжний... Як великі є трудноші на цьому шляху, вказують висліди самоуправних виборів з недвозначною ясністю. З цих вислідів говорить не тільки внутрішня слабість ОЗН-у, але й говорить передовсім теж факт, що політичні партії, які не мають доступу до сойму, розпоряджають серед польського народу сильнішими впливами, ніж можна б надіятися. Тут приносить наслідки брак народнього руху, який одиноко був би в силі, переорати політичний ґрунт до основ“. Звичайно, нім. преса часто заповнена теж вістками про переслідування німців у Польщі, які за останній час все кріпнуть.

БЕЛЬҐІЙСЬКА ПРЕСА.

„Ля Метрополь“ (Бріссель) з 14. II у вступній статті „Від України до Панами“ обговорює міжнародню вагу української справи. — В цьому самому числі подано телеграму Агенції Аваса про вислід виборів у Карпатській Україні.

РУМУНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИЇДЕ ДО ФРАНЦІЇ.

БУКАРЕШТ, АТЕ. Румунський премієр патріях Мирон виїде у найближчому тижні на кількамісячну відпочинкову відпустку до Франції.

—o—

ПОРОЗУМІННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ ПРИНАЛЕЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИЛУЧЕНИХ ДО МАДЯРЩИНИ.

Як подає будапештенська радіовисильня, у висліді нарад спільної мадярсько-чесько-словацької комісії підписано порозуміння про державну приналежність населення земель, прилучених до Мадярщини на основі віденського арбітражу.

ПОПАВ У НЕЛАСКУ.

Фенцик попав у неласку своїх хлібодавців. В останньому часі він тратить ввесь авторитет у мадярських урядових колах; догадуються, що причиною цього є конфлікт між ним і послом Возарієм. Фенцик не може вистаратися служби для свого секретаря проф. Ігнація та інших своїх служаків; всі його інтерпеляції у всіх справах є без висліду.

Твори Федора Яхимовича на виставі у Відні.

11. лютого у Відні відкрита дуже цікава вистава **„Віденських Майстрів“ XIX. століття,** зібрана із приватних ґалерій міста Відня, в одній з найкращих ґалерій „Ное Ґалері“. Ця вистава дуже цікава для нас тим, що на ній є твори **славного українського мистця** того часу, що працював у Відні — **Федора Яхимовича.**

Багато праці й енерґії вложила в цю справу наша малярка **Марія Дольницька,** що з доручення Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові переводить фотоґрафування та евіденцію праць Яхимовича від кількох років: до цього часу вдалося сфотографувати 36 праць Яхимовича.

На виставі збрані праці таких віденських мистців XIX. століття: **Аґріколі, Канона, Фіґера, Фюріха, Яхимовича, Купельвізера, Петенкофена, Ранфтля, Райтера, Фрідріха, Філіпа, Франца Райнгольдта, Ромака та Леонгардсгофа.**

Федорові Яхимовичеві відвели **дві великі салі.** На запрошенні подано досить докладний і вірний життепис мистця, який подаємо в цілости, без ніяких змін.

„На цій виставі покажуть окрім творів відомих австрійських майстрів XIX. століття також олійні образи, акварелі і рисунки одного українського маляра Федора Яхимовича. Уродився він у Белзці (Галичина) і примандрував по смерти своїх батьків пішки зі Львова до Відня у 1819. році, де його брат студіював медицину. Спочатку він почав також студіювати медицину, але згодом, у 1825. році, перейшов до Віденської Академії Мистецтв і по закінченні студій присвятився головно театральному малярству. Від 1827. року був Яхимович у Карльс-Театрі декоратором, від 1836. року в театрі на Йозефштаті, вкінці у 1851. році в цісарській опері, де працював 20 років аж до спенсіонування. Його декорацій до „Трубадура“ уживають ще й тепер. Крім своєї театральної діяльности працював Яхимович ціле своє довге життя (помер у 1889. р.) над релігійними творами. І так є його роботи великий запрестольний образ у церкві в Ґумпендорфі, а грецький манастир у Захлі на Ливанії має іконостас його роботи з 75 образами, виконаними на дереві. Але з найбільшою любовю присвячував Яхимович свою творчість пейзажові. Окрім того залишилися по Яхимовичеві портрети, особливо гарні родинні портрети та жанрові твори. Завдяки ввічливости його нащадків, що живуть у Відні та з пієтизмом ставляться до творів свого предка, було можливо показати праці українця Федора Яхимовича широкому громадянству.“

На марґінесі цієї дуже важної для української культури вистави мусимо подати кілька наших завваг, а саме:

Німці, що для них Яхимович багато зробив у мистецтві, **визнають його за українця.** Свою увагу виявили в дуже культурний спосіб, подаючи навіть у запрошенні цінні інформації про нього.

З українського боку зацікавлення Яхимовичем слабе. З приємністю відзначуємо на цьому місці реферат студента **Богдана Весоловського** про життя і творчість Яхимовича, що його він прочитав у віденській „Січі“ (гадаємо, що він буде надрукований у наших студентських виданнях). Отже малярка п. Марія Дольницька з п. Б. Весоловським з української сторони зробили багато, але наша **молодь,** та ще й у Відні, в одному з найкультурніших осередків Заходу, не виявила того зацікавлення, якого слід би було сподіватися.

Цій молоді ми аж зі Львова звернемо увагу, **що Яхимович — це визначний представник української культури** і ми тут удома, на жаль, не маємо змоги оглядати його неабиякої творчости. Треба скористати з нагоди й ознайомитися з нею, бо у XIX. стілітті значіння Яхимовича особливо цінне, тимбільше, що Яхимович усе себе чув приналежним до свого народу і це всюди підкреслював. Коли працював на чужині, то лише тому, що у рр. 1830—1880 не мав що робити дома. Коли наша молодь є за кордоном, то не лиш на те, щоб студіювати сухі предмети — що можна робити й дома, але також на те, щоб приглянулася західньому життю, його явищам і його культурі, особливо коли та культура звязана так чи інакше з українським народом.

Німецький гимн - найпопулярніша мельодія ФІС-у.

Закопане, 16. лютого 1939.

15. ц. м. відбулася роздача нагород за зїздову частину змагань ФІС-у за мистецтво світу. Змагуни, представники преси та звичайні глядачі, заповнили вщерть салю кіна „Сокола“. В салі прибраній прапорами всіх націй, учасників змагань ФІС-у, панував святочний настрій. Усі споглядали на сцену, на якій на столах були розставлені нагороди для мистців світу й дипльоми та медалі для змагунів, яким не пощастило зайняти перше місце. В год. 18-ій під звуки фанфар увійшов на сцену президент Міжнародньої Лещетарської Федерації (ФІС) майор Естґард. У коротких словах привитав він змагунів і публику та зложив признання орґанізаторам змагань. Відтак почалася роздача нагород. При роздачі нагороди кожному мистцеві світу, грала орхестра його національний гимн, черговим двом змагунам грала орхестра т. зв. „туш“.

Крім нагород для першунів роздано грамота й медалі для дванацятьох перших змагунів у кожній конкуренції та в альпейській комбінації 15 (злобні кажуть, що 15 медалів тому, що 15-ий був поляк). За цілий час орхестра відіграла на всіх 6 гимнів 5 німецьких та лиш один швайцарський. Німецький гимн разом з Горст-Вессель-Лід відіграно для Лянчнера — мистця світу в зїздовім бігу, Єневейна — мистця світу в альпейській комбінації та тричі для потрійної першунки світу Христі Кранц за зїздовий біг, сляльом та альпейську комбінацію. Швайцарський гимн відграно для мистця світу у сляльомі Ромінґера.

Підчас цього витворилася маленька комічна ситуація. Німці, підчас їх гимнів підносили руку вгору. Одному німецькому змагунові, який трохи надтовк собі праву руку, почала та рука опадати. Джентельмен француз підставив йому непомітно своє плече під руку, одначе німець не скористав з товариської прислуги та силою волі, самостійно видержав піднесену руку до кінця.

Публика гаряче оплескувала всіх переможців і просто бурхливу овацію уладила німкині Кранц. Вона дістала так багато нагород, що напевне мусіла замовити собі дорожку, бо сама не дала би ради. Трикратним окликом „Хай живе!“ для змагунів та президента ФІС-у отамана Естґарда закінчилось це свято.

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇◇

Конкурс скоків.

16. ц. м. відбувся конкурс скоків до зложеного бігу (норвежської комбінації). Фаворитом зложеного бігу був минулорічний мистець світу норвежець Гофсбакен, який мав найбільше точок за біг 18 км.

Найбільше точок за скоки дістав поляк Ст. Марусаж скоками 73,5 та 71,5, другий Ляр (німець) 67 та 72, третій А. Марусаж 64. 65. Несподівана перемога німців, які виграли комбінацію теж дружиново, чим майже припечатали

На загально-українські теми принесли статті такі часописи: **„Тірінгер Альгемайне Цайтунг“**, Ерфурт 27. 1. і 5. 2. — дві довгі статті „Коли була Україна самостійною?“; **„Тірінгер Гауцайтунг“**, Ваймар 12. 2. — „Експльоатаційна політика Совітів“ (на підставі статтей франц. „Матену“ про Україну); **„Дер Фрайгайтскампф“** Дрезден, 12. 2. — „Українське питання“ (переклад статті франц. „Реві де Де Монд“); **„Кельніше Фольксцайтунг“**, 4. 2. — „Боєвий фронт обезправнених“, про поневолені народи в СССР, й ін.

Зокрема чимраз обширніше починає писати нім. преса про положення українців у Польщі. Ціла низка газет (**Шлезіше Тагесцайтунг** з 7. 2., **Франкфуртер Фольксблят** з 10. 2., **Вестдойчер Беобахтер**, Кельн, з 9. 2., **Нідерзехсіше Цайтунг**, Ганновер, з 6. 2., **Вестфаліше Ляндесцяйтунг**, Дортмунд, з 7. і 12. 2., **Дер Фірер**, Карльсруге з 10. 2., **Дойче Пост фір дас Судетенлянд**, Тропав з 8. 2. **Данцігер Форпостен** з 7. 2. і ін. (пише, здебільша покликуючися на голоси польської преси й промови в польському соймі, про атентати проти поліції, залізниць і почти на ЗУЗ, про підпали кольоністів, акцію проти екзекуторів і польських шкіл, тощо. Преса підкреслює однозгідно, коментуючи ріжні події на українських землях у Польщі, чимраз більшу гостроту українського питання в Польщі).

Теж критика внутрішньо-польських відносин приходить у німецькій пресі (досі її можна було подибати здебільша тільки в журналах на теми Східної Европи) до слова. Так нпр. пише ессенська **„Національ Цайтунг“** з 11. 2. в статті „20 років польського сойму“: „Перехід від лібералістичної системи до авторитарної стався автоматично й без опертя на якийсь народній рух. Спробу, викресати такий народній рух, треба б доглянути в основанні „Обозу Зедночевя Народового“. Але доказу, що ця спроба вдалася, остає ОЗН довжний... Як великі є трудноші на цьому шляху, вказують висліди самоуправних виборів з недвозначною ясністю. З цих вислідів говорить не тільки внутрішня слабість ОЗН-у, але й говорить передовсім теж факт, що політичні партії, які не мають доступу до сойму, розпоряджають серед польського народу сильнішими впливами, ніж можна б надіятися. Тут приносить наслідки брак народнього руху, який одиноко був би в силі переорати політичний ґрунт до основ“. Звичайно, нім. преса часто заповнена теж вістками про переслідування німців у Польщі, які за останній час все кріпнуть.

БЕЛЬГІЙСЬКА ПРЕСА.

„Ля Метрополь“ (Бріссель) з 14. II у вступній статті „Від України до Панами“ обговорює міжнародню вагу української справи. — В цьому самому числі подано телеграму Аґенції Аваса про вислід виборів у Карпатській Україні.

РУМУНСЬКИЙ ПРЕМІЄР ВИЇДЕ ДО ФРАНЦІЇ.

БУКАРЕШТ, АТЕ. Румунський премієр патріярх Мирон виїде у найближчому тижні на кількамісячну відпочинкову відпусту до Франції.

—o—

ПОРОЗУМІННЯ ПРО ДЕРЖАВНУ ПРИНАЛЕЖНІСТЬ НАСЕЛЕННЯ ЗЕМЕЛЬ ПРИЛУЧЕНИХ ДО МАДЯРЩИНИ.

Як подає будапештенська радіовисильня, у висліді нарад спільної мадярсько-чесько-словацької комісії підписано порозуміння про державну приналежність населення земель, прилучених до Мадярщини на основі віденського арбітражу.

ПОПАВ У НЕЛАСКУ.

Фенцик попав у неласку своїх хлібодавців. В останньому часі він тратить ввесь авторитет у мадярських урядових колах; догадуються, що причиною цього є конфлікт між ним і послом Возарієм. Фенцик не може вистаратися служби для свого секретаря проф. Ігнація та інших своїх служаків; всі його інтерпеляції у всіх справах є без висліду.

Твори Федора Яхимовича на виставі у Відні.

11. лютого у Відні відкрита дуже цікава вистава **„Віденських Майстрів“ XIX. століття**, зібрана із приватних ґалерій міста Відня, в одній з найкращих ґалерій „Ное Ґалері“. Ця вистава дуже цікава для нас тим, що на ній є твори **славного українського мистця** того часу, що працював у Відні — **Федора Яхимовича.**

Багато праці й енергії вложила в цю справу наша малярка **Марія Дольницька**, що з доручення Асоціяції Незалежних Українських Мистців у Львові переводить фотографування та евіденцію праць Яхимовича від кількох років: до цього часу вдалося сфотографувати 36 праць Яхимовича.

На виставі зібрані праці таких віденських мистців XIX. століття: **Аґріколі, Канона, Фіґера, Фюріха, Яхимовича, Купельвізера, Петенкофена, Ранфтля, Райтера, Фрідріха, Філіпа, Франца Райнгольдта, Ромака та Леонгардсгофа.**

Федорові Яхимовичеві відвели **дві великі салі.** На запрошенні подано досить докладний і вірний життепис мистця, який подаємо в цілости, без ніяких змін.

„На цій виставі покажуть окрім творів відомих австрійських майстрів XIX. століття також олійні образи, акварелі і рисунки одного українського маляра Федора Яхимовича. Уродився він у Белзці (Галичина) і примандрував по смерти своїх батьків пішки зі Львова до Відня у 1819. році, де його брат студіював медицину. Спочатку він почав також студіювати медицину, але згодом, у 1825. році, перейшов до Віденської Академії Мистецтв і по закінченні студій присвятився головно театральному малярству. Від 1827. року був Яхимович у Карльс-Театрі декоратором, від 1836. року в театрі на Йозефштаті, вкінці у 1851. році в цісарській опері, де працював 20 років аж до спенсіонування. Його декорацій до „Трубадура“ уживають ще й тепер. Крім своєї театральної діяльности працював Яхимович ціле своє довге життя (помер у 1889. р.) над релігійними творами і так є його роботи великий запрестольний образ у церкві в Ґумпендорфі, а грецький манастир у Захі на Ливанії має іконостас його роботи з 75 образами, виконаними на дереві. Але з найбільшою любовю присвячував Яхимович свою творчість пейзажові. Окрім того залишилися по Яхимовичеві портрети, особливо гарні родинні портрети та жанрові твори. Завдяки ввічливости його нащадків, що живуть у Відні та з пієтизмом ставляться до творів свого предка, було можливо показати праці українця Федора Яхимовича широкому громадянству.“

На марґінесі цієї дуже важної для української культури вистави мусимо подати кілька наших заввваг, а саме:

Німці, що для них Яхимович багато зробив у мистецтві, **визнають його за українця.** Свою увагу виявили в дуже культурний спосіб, подаючи навіть у запрошенні цінні інформації про нього.

З українського боку зацікавлення Яхимовичем слабе. З приємністю відзначуємо на цьому місці реферат студента **Богдана Весоловського** про життя і творчість Яхимовича, що його він прочитав у віденській „Січі“ (гадаємо, що він буде надрукований у наших студентських виданнях). Отже малярка п. Марія Дольницька з п. Б. Весоловським з української сторони зробили багато, але наша **молодь, та ще й у Відні, в одному з найкультурніших осередків Заходу, не виявила того зацікавлення,** якого слід би було сподіватися.

Цій молоді ми аж зі Львова звернемо увагу, **що Яхимович — це визначний представник української культури** і ми тут удома, **на жаль,** не маємо змоги оглядати його неабиякої творчости. Треба скористати з нагоди й ознайомитися з нею, бо у XIX. століттї значіння Яхимовича особливо цінне, тимбільше, що Яхимович усе себе чув приналежним до свого народу і це всюди підкреслював. Коли працював на чужині, то лише тому, що у рр. 1830—1880 не мав що робити дома. Коли наша молодь є за кордоном, то не лиш на те, щоб студіювати сухі предмети — що можна робити й дома, але також на те, щоб приглянулася західньому життю, його явищам і його культурі, особливо коли та культура звязана так чи інакше з українським народом.

Німецький гимн - найпопулярніша мельодія ФІС-у.

Закопане, 16. лютого 1939.

15. ц. м. відбулася роздача нагород за зіздову частину змагань ФІС-у за мистецтво світу. Змагуни, представники преси та звичайні глядачі, заповнили вщерть салю кіна „Сокола“. В салі прибраній прапорами всіх націй, учасників змагань ФІС-у, панував святочний настрій. Усі споглядали на сцену, на якій на столах були розставлені нагороди для мистців світу й диплоьми та медалі для змагунів, яким не пощастило зайняти перше місце. В год. 18-ій під звуки фанфар увійшов на сцену президент Міжнародньої Лещетарської Федерації (ФІС) майор Естґард. У коротких словах привітав він змагунів і публику та зложив признання орґанізаторам змагань. Відтак почалася роздача нагород. При роздачі нагороди кожному мистцеві світу, грала орхестра його національний гимн, черговим двом змагунам грала орхестра т. зв. „туш“.

Крім нагород для першунів роздано грамоти й медалі для дванацятьох перших змагунів у кожній конкуренції та в альпейській комбінації 15 (злобні кажуть, що 15 медалів тому, що 15-ий був поляк). За цілий час орхестра відіграла на всіх 6 гимнів 5 німецьких та лиш один швайцарський. Німецький гимн разом з Горст-Вессель-Лід відіграно для Лянхнера — мистця світу в зіздовім бігу, Єневейна — мистця світу в альпейській комбінації та тричі для потрійної першунки світу Христі Кранц за зіздовий біг, сляльом та альпейську комбінацію. Швайцарський гимн відграно для мистця світу у сляльомі Ромінґера.

Підчас цього витворилася маленька комічна ситуація. Німці, підчас їх гимнів підносили руку вгору. Одному німецькому змагунові, який трохи надтовк собі праву руку, почала та рука опадати. Джентельмен француз підставив йому непомітно своє плече під руку, одначе німець не скористав з товариської прислуги та силою волі, самостійно видержав піднесену руку до кінця.

Публика гаряче оплескувала всіх переможців і просто бурхливу овацію уладила німкині Кранц. Вона дістала так багато нагород, що напевне мусіла замовити собі дорожку, бо сама не дала би ради. Трикратним окликом „Хай живе!“ для змагунів та президента ФІС-у отамана Естґарда закінчилось це свято.

Конкурс скоків.

16. ц. м. відбувся конкурс скоків до зложеного бігу (норвежської комбінації). Фаворитом зложеного бігу був минулорічний мистець світу норвежець Гофсбакен, який мав найбільше точок за біг 18 км.

Найбільше точок за скоки дістав поляк Ст. Марусаж скоками 73,5 та 71,5, другий Ляр (німець) 67 та 72, третій А. Марусаж 64, 65. Несподівана перемога німців, які виграли комбінацію теж дружиново, чим майже припечатали

сью перемогу в загальнім точкуванні. Фаворити програли через упадок при скоці.

Крім того відбулися тренінгові скоки найкращих скакунів світу. Найдовший скок мав молодий 16-літній польський скакун Куля 85 і пів м.

Слід підмітити, що змагуни не скакали з повного розбігу, норвежці скакали сьогодні перший раз на тій скочні. Найкращий стиль мають норвежці, особливо мистець світа Біргер Руд.

Со—ко.

Останні дні ФІС-у.

Закопане, 17. II. 1939.

На стадіоні на Крокві, в год. 10 рано розпочався може один з найцікавіших бігів за ввесь час змагань. Це був військовий дружиновий стежний біг. Кожна дружина складалася з 4 людей: одного старшини як провідника і трьох змагунів нижчої ранги. Змагуни їхали в повнім військовім виряді.

Цей біг був наглядним доказом, що кожний спорт взагалі та лещетарський зокрема є засобом до вищих цілей. Тому теж дуже дивно, що на стадіон прибуло куди менше глядачів, як на якунебудь іншу лещетарську конкуренцію. А біг був справді цікавий і варт було йому приглянутись. На почесній трибуні зібралась численно генераліція держав, що їх змагуни брали участь у змаганнях.

Назагал день був хмарний і лиш час-до-часу сонце продиралося крізь хмари; на долі панувала відлига, на горі траса була покрита ледом. Брак снігу на долі доповнено сніжним насипом на загальнім просторі коло 10 км.

Черга стартів: Фінляндія, Італія, Швеція, Німеччина, Мадярщина, Польща, Румунія. Точно в год. 10-ій вибігла фінляндська дружина, решта у відступах трьох мінут. Найкращий час на першім контрольнім пункті осягнули німці, відтак фінляндці, поляки, шведи, при чому поляки минули мадярів, що виcтартували 3 хв. швидше. Другий контрольний пункт перейшли німці, шведи, поляки в такому самому часі. Щойно четвертий час мали фінляндці. Біг стає дуже завзятий і важко відгадати переможця. Третій контрольний пункт, віддалений від місця старту на 6,8 км. пройшли перші шведи в часі 34,05 хв., німці 35,30 хв., поляки 35,40 хв., фінляндці 36,40 хв. Отже прийшло маленьке прояснення, всеж таки годі було напевно когось типувати на переможця, тимбільше, що до мети ще „тільки" 19 км. На четвертім контрольнім пункті віддаленім 10,3 км. ведуть щодо часу далі шведи, за ними поляки, фінляндці та німці.

Дружини віздять на стадіон. На переді фінляндці, але зараз їм на плечах „сидять" шведи, недалеко теж від них німці, та щойно за ними італійці. До стрільниці випереджують шведи та німці фінляндців. Лунають сухі крісові стріли. Падуть на землю порозривані бальоники. Шведи переїздять знову стадіон та щосили втікають, щоб не дати зловити себе німцям, які мали найкращий час до стрільниці (18,9 км.). На пятім контрольнім пункті найкращий час мають німці, другі шведи, поляки й італійці. На шостім та останнім пункті знову німці, відтак шведи, італійці, поляки. З ліска вибігає дружина та швидко наближується до стадіону. Гучномовці заповідають німців, які під гучні оплески публики, звуки орхестри та грімке „Зіґ-гайль!" німців впадає на мету. Хвилину за ними шведи, італійці, фінляндці, поляки.

Перемога німців була знову одною з несподіванок змагань, бо кожний був би ставив на скандинавців або вже радше на італійців ніж на німців. Чейже італійці були вже мистцями світу в цім бігу, а крім того італійські лещетарі краще списувалися у плоскому бізі від німців. Третє місце поляків — це теж несподіванка.

Герої переможної дружини це: поручник Ґавм, десятник Цанґль, ст. стрілець Шавман і стр. Шпекбахер.

Лещетарський Маратон

Закопане, 18. II. 1939.

Сьогодні передостанній день змагань ФІС-у. Хоч змагання тривають уже сьомий день, зацікавлення змаганнями не слабне. Численна публика зібралась на Ґубалівці, щоб побачити змагання в найтяжчому лещетарському бізі на 50 км, що його називають лещетарським маратоном. Довжина траси 25 км, тому змагуни мусіли проїхати її двічі.

Стартувало 50 змагунів, між ними Карпінен, Кюрікалла, Ваннінен (фінляндці), Берґендаль (Норвеґія). Не доставало на старті найліпшого тепер шведа Палієна. Усі сподівалися перемоги фінляндців, які виставили до цього бігу найбільше славних назвищ, між ними Карпінена, який має на своїм конті головокружне число „пожертих" кільометрів цієї зими (більше, як 4.000 км).

Найбільше боялися фінляндці шведів. В норвежців не вірили, бо робили обчислення на підставі вислідів у ґінцях 4×10 км та бігу на 18 км.

Як перший вистартував Сікора. Одначе перший контрольний пункт на 6-тім км. минає як перший третій — швед Стенваль. Найліпший час осягає норвежець Берґендаль 13,20 мін. Час Берґендаля будить подив, але впарі з тим і сумнів чи видержить дальше таке темпо.

Третій контрольний пункт на 19-тім км в найкоротшому часі осягає знову норвежець Берґендаль в часі 1:09,22. Другий фін Німі 1:12,23, де далі норвежець фантастичним часом 1:25,03, 3-ій теж фін Карпінен. На півметку (25 км.) веде другий Німі. Норвежці оваційно витають свого змагуна. На 31-ім км веде далі Берґендаль часом 1:40,20, другий вже Карпінен, Німі третій. Норвежці чимраз більше певніші перемоги. Перед 44 км ломиться норвежцеві вязання Норвежці посоловіли. Карпінен минає Берґендаля і що сили втікає. Одначе до контрольного пункту вже недалеко. Там Берґендаль зміняє дошку і пускається в погоню за фіном.

На 300 м. перед метою, з ліса в напрямі мети біжить Карпінен. Фінляндці раліють. Та не довго, бо 50 м. за фіном вибігає з ліса Берґендаль, та у знаменитій формі біжить на мету. При старті ділив їх відступ 3 хв., а 50 м. за три мінути можна навіть „рачки" перейти. Норвежці шаліють з радощів. Не диво, якийсь дивний пех переслідував їх від самого початку змагань та це їхня перша перемога, світла ще й тому, що шлях до неї заступала велика коаліція фінів.

Берґендаль був тим, що одинокий зі змагунів осягнув час нижчий 3 год. Його час 2:57,43 справді фантастичний! Другий Карпінен 3:00,27, далі знова норвежець Геслієн 3:05,42, фінляндець Вавнінен.

Часи інших змагунів куди гірші від часів 6-ох перших. Несподіванкою є 9-те місце югославянина Смоля та 11. поляка Зубека. Оба вони вспіли випередити найкращого італійця Демеса, а як знаємо тими, що робили саме несподіванки були італійці.

Со—ко.

Стріча - Гітлер - Мусоліні - Франко.

РИМ. Поголоски французької преси про близьку стрічу в однім з італійських міст Мусолінія, Гітлера та Франка в Риві ані не потверджують, ані не заперечують. „Пополо д' Італія" називає цю вістку фантастичною. Той часопис висловлює здогад, що поголоска франц. преси є маневром, який має на меті відложити признання уряду ген. Франка Анґлією та Францією.

Франко - італійське порозуміння.

ПАРИЖ АТЕ. У дипльоматичних і пресових колах Парижа ходять поголоски, що розмови, які Бодуен перевів з доручення міністра Бонне з Чяном, дали позитивний вислід.

——o——

ЖИДІВ ПОСЕЛЯТЬ НА СИНАЙСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ.

Як подає арабська агенція „Арабський Схід", на льондонську конференцію круглого стола вплинув м. ін. проект, щоб поселити більшу скількість жидівських еміґрантів на Синайському півострові, де є можливости розвитку рільництва й гірництва. Цей півостров належить до Єгипту.

——o——

Смертельний атентат на китайського міністра.

ШАНГАЙ. ПАТ. В неділю 18. ц. м. до мешкання міністра закордонних справ нанкінського уряду Шенльона вдерлася ґрупа напасників, яка засипала міністра револьверовими стрілами. Шенльон поцілений кількома кулями, помер у лічниці. В пополудневих годинах невідомі напасники засипали револьверовими стрілами 4-ох японців, які виходили з ресторану в міжнародній концесії. Двох японців було ранених. Мешкання убитого китайського міністра находилося на території, що стоїть під контролею японського уряду.

Димісія сирійського уряду.

В суботу, 18. ц. м. сирійський уряд подався до димісії. Причиною димісії — була урядова криза, що її спричинила у двох випадках ініціятива сирійського уряду. Ця ініціятива, що її спонукала акція націоналістичних сирійських кол, була суперечна з теперішнім статутом мандатової території. Головною ініціятивою було проголошення змісту меморіялу, який містив у собі практичне введення в життя внесків, що їх ухвалено ще 31. грудня м. р., в яких сирійський парлямент стверджував незалежність Сирії.

На вістку про димісію уряду Джеміля Мардама, націоналістичний бльок та екстремісти уладили маніфестації.

——o——

ЧИ МІН. БЕК ПОЇДЕ ДО ЛЬОНДОНУ?

Анґлійська аґенція Райтера подає вістку, що небавом має приїхати до Льондону польський міністр закордонних справ полк. Бек. Анґлійські міністри відбудуть із мін. Беком деякі інформаційні розмови.

Божевільний намагався виконати замах

НА МУСОЛІНІЯ.

Як подає преса з Риму, коло віллі Мусолінія крутився якийсь чоловік. Коли поліційний агент хотів його вилеґітимувати, він вистрілив з револьверу і поранив агента в живіт, опісля без опору дав себе арештувати, і заявив, що він заскочив на Мусолінія. Виявилося, що він вийшов зі заведення для умово хорих. Аруно і недавно вийшов зі заведення для умово хорих.

Польща підписала зі Совітами умову.

МОСКВА. ПАТ. У висліді переговорів, що велися між Польщею та Совітами від кількох тижнів, підписано тепер такі умови, які устійнюють у цілости господарські взаємини між Польщею та Совітами: торговельну умову, порозуміння про товаровий оборот та порозуміння про розрахунок (клерінґ).

Ця умова — це перша, загально господарська, польсько-совітська умова, яка спирається на клявзулі найбільшого управнення та містить у собі низку засадничих постанов, що торкаються товарового обороту та справ морських перевозів.

Зголошення товариств евакуованих зі земель прилучених до Мадярщини.

КУП. Карпатоукраїнське міністерство освіти повідомило всі культурні та тіловиховні товариства, евакуовані зі земель прилучених до Мадярщини, що вони мають зголоситися до 30. березня ц. р. Товариства, які до того часу не зголосяться, будуть розвязані.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА СІЧІ.

ЧТК повідомляє з Хусту, що в карпатоукраїнській пресі появився заклик головного коменданта „Карпатської Січі" Дмитра Климпуша до молодих українців із Галичини, щоб вони рішуче не переходили кордонів Карпатської України, бо прикордонна сторожа має якнайгостріший наказ ловити всіх утікачів і завертати їх назад.

МІНІСТР РЕВАЙ ВЕРНУВСЯ З ПРАГИ ДО ХУСТУ.

ХУСТ. КУП. Міністр Юлій Ревай вернувся в суботу вечором з Праги до Хусту.

——o——

Конференція балканської антанти.

20. ц. м. збереться під проводом мін. Ґафенка сесія ради балканської антанти. Візьмуть у ній участь міністри закорд. справ Греції, Туреччини та Юґославії.

свою перемогу в загальнім точкуванні. Фаворити програли через упадок при скоці.

Крім того відбулися тренінгові скоки найкращих скакунів світу. Найдовший скок мав молодий 16-літній польський скакун Куля 85 і пів м.

Слід підмітити, що змагуни не скакали з повного розбігу, норвежці скакали сьогодні перший раз на тій скочні. Найкращий стиль мають норвежці, особливо мистець світа Бірґер Руд.

Со—ко.

Останні дні ФІС-у.

Закопане, 17. II. 1939.

На стадіоні на Крокві, в год. 10 рано розпочався може один з найцікавіших бігів за ввесь час змагань. Це був військовий дружиновий стежний біг. Кожна дружина складалася з 4 людей: одного старшини як провідника і трьох змагунів нижчої ранги. Змагуни їхали в повнім військовім виряді.

Цей біг був наглядним доказом, що кожний спорт взагалі та лещетарський зокрема є засобом до вищих цілей. Тому теж дуже дивно, що на стадіон прибуло куди менше глядачів, як на якунебудь іншу лещетарську конкуренцію. А біг був справді цікавий і варт було йому приглянутись. На почесній трибуні зібралась численно ґенераліція держав, що їх змагуни брали участь у змаганнях.

Назагал день був хмарний і лиш час-до-часу сонце продиралося крізь хмари; на долі панувала відлига, на горі траса була покрита ледом. Брак снігу на долі доповнено сніжним насипом та загальнім просторі коло 10 км.

Черга стартів: Фінляндія, Італія, Швеція, Німеччина, Мадярщина, Польща, Румунія. Точно в год. 10-ій вибігла фінляндська дружина, решта у відступах трьох мінут. Найкращий час на першім контрольнім пункті осягнули німці, відтак фінляндці, поляки, шведи, при чому поляки минули мадярів, що вистартували 3 хв. швидше. Другий контрольний пункт перейшли німці, шведи, поляки в такому самому часі. Щойно четвертий час мали фінляндці. Біг стає дуже завзятий і важко відгадати переможця. Третій контрольний пункт, віддалений від місця старту на 6,8 км. пройшли перші шведи в часі 34,05 хв., німці 35,30 хв., поляки 35,40 хв., фінляндці 36,40 хв. Отже прийшло маленьке прояснення, всеж таки годі було напевно когось типувати на переможця, тимбільше, що до мети ще „тільки" 19 км. На четвертім контрольнім пункті віддаленім 10,3 км. ведуть щодо часу далі шведи, за ними поляки, фінляндці та німці.

Дружини вїздять на стадіон. На переді фінляндці, але зараз їм на плечах „сидять" шведи, недалеко теж від них німці, та щойно за ними італійці. До стрільниці випереджують шведи та німці фінляндців. Лунають сухі крісові стріли. Падуть на землю порозривані бальоники. Шведи переїздять знову стадіон та щосили втікають, щоб не дати зловити себе німцям, які мали найкращий час до стрільниці (18,9 км.). На пятім контрольнім пункті найкращий час мають німці, другі шведи, поляки й італійці. На шостім та останнім пункті знову німці, відтак шведи, італійці, поляки. З ліска вибігає дружина та швидко наближується до стадіону. Гучномовці заповідають німців, які під гучні оплески публики, звуки орхестри та грімке „Зіґ-! зайль!" німців впадає на мету. Хвилину за ними шведи, італійці, фінляндці, поляки.

Перемога німців була знову одною з несподіванок змагань, бо кожний був би ставив на скандинавців або вже радше на італійців ніж на німців. Чейже італійці були вже мистцями світу в цім бігу, а крім того італійські лещетарі краще списувалися у плоскому бізі від німців. Третє місце поляків — це теж несподіванка.

Герої переможної дружини це: поручник Ґавм, десятник Цанґль, ст. стрілець Шавман і стр. Шпекбахер.

Лещетарський Маратон

Закопане, 18. II. 1939.

Сьогодні передостанній день змагань ФІС-у. Хоч змагання тривають уже сьомий день, зацікавлення змаганнями не слабне. Численна публика зібралась на Губалівці, щоб побачити змагання в найтяжчому лещетарському бізі на 50 км, що його називають лещетарським маратоном. Довжина траси 25 км, тому змагуни мусіли проїхати її двічі.

Стартувало 50 змагунів, між ними Карпінен, Кірікалла, Ваннінен (фінляндці), Берґендаль (Норвеґія). Не доставало на старті найліпшого тепер шведа Паліґна. Усі сподівалися перемоги фінляндців, які виставили до цього бігу найбільше славних назвищ, між ними Карпінена, який має на своїм конті головокружне число „пожертих" кільометрів цієї зими (більше, як 4.000 км).

Найбільше боялися фінляндці шведів. В норвежців не вірили, бо робили обчислення на підставі вислідів у ґінцях 4×10 км та бігу на 18 км.

Як перший вистартував Сікора. Одначе перший контрольний пункт на 6-тім км. минає як перший третій — швед Стенвааль. Найліпший час осягає норвежець Берґендаль 13,20 мін. Час Берґендаля будить подив, але впарі з тим і сумнів чи видержить дальше таке темпо.

Третій контрольний пункт на 19-тім км в найкоротшому часі осягає знову норвежець Берґендаль в часі 1:09,22. Другий фін Ніємі 1:12,23, де далі норвежець фантастичним часом 1:25,03, 3-ій теж фін Карпінен. На півметку (25 км.) веде другий Ніємі. Норвежці оваційно витають свого змагуна. На 31-ім км веде далі Берґендаль часом 1:40,20, другий вже Карпінен, Ніємі третій. Норвежці чимраз більше певніші перемоги. Перед 44 км ломиться норвежцеві вязання. Норвежці посоловіли. Карпінен минає Берґендаля і що сили втікає. Одначе до контрольного пункту вже недалеко. Там Берґендаль зміняє дошку і пускається в погоню за фіном.

На 300 м. перед метою, з ліса в напрямі мети біжить Карпінен. Фінляндці раліють. Та не довго, бо 50 м. за фіном вибігає з ліса Берґендаль, та у знаменитій формі біжить на мету. При старті ділив їх відступ 3 хв., а 50 м. за три мінути можна навіть „рачки" перейти. Норвежці шаліють з радощів. Не диво, якийсь дивний пех переслідував їх від самого початку змагань та це їхня перша перемога, світла ще й тому, що шлях до неї заступала велика коаліція фінів.

Берґендаль був тим, що одинокий зі змагунів осягнув час нижчий 3 год. Його час 2:57,43 справді фантастичний! Другий Карпінен 3:00,27, далі знова норвежець Ґесліен 3:05,42, фінляндець Вавнінен.

Часи інших змагунів були гірші від часів 6-ох перших. Несподіванкою є 9-те місце югославянина Смолія та 11. поляка Зубека. Оба вони вспіли випередити найкращого італійця Демеса, а як знаємо тими, що робили саме несподіванки були італійці.

Со"ко.

Зголошення товариств евакуованих зі земель прилучених до Мадярщини.

КУП. Карпатоукраїнське міністерство освіти повідомило всі культурні та тіловиховні товариства, евакуовані зі земель прилучених до Мадярщини, що вони мають зголоситися до 30. березня ц. р. Товариства, які до того часу не зголосяться, будуть розвязані.

ЗАКЛИК ГОЛОВНОГО КОМАНДАНТА СІЧІ.

ЧТК повідомляє з Хусту, що в карпатоукраїнській пресі появився заклик головного команданта „Карпатської Січі" Дмитра Климпуша до молодих українців із Галичини, щоб вони рішуче не переходили кордонів Карпатської України, бо прикордонна сторожа має якнайгостріший наказ ловити всіх утікачів і завертати їх назад.

МІНІСТР РЕВАЙ ВЕРНУВСЯ З ПРАГИ ДО ХУСТУ.

ХУСТ. КУП. Міністр Юлій Ревай вернувся в суботу вечором з Праги до Хусту.

—o—

Конференція балканської антанти.

20. ц. м. збереться під проводом мін. Ґафенка сесія ради балканської антанти. Візьмуть у ній участь міністри закорд. справ Греції, Туреччини та Югославії.

Стріча - Гітлер - Мусоліні - Франко.

РИМ. Поголоски французької преси про близьку стрічу в однім з італійських міст Мусолінія, Гітлера та Франка в Риві ані не потверджують, ані не заперечують. „Пополо д' Італія" називає цю вістку фантастичною. Той часопис висловлює здогад, що поголоска франц. преси є маневром, який має на меті відложити признання уряду ґен. Франка Англією та Францією.

Франко - італійське порозуміння.

ПАРИЖ АТЕ. У дипльоматичних і пресових колах Парижа ходять поголоски, що розмови, які Болуен перевів з доручення міністра Бонне з Чяном, дали позитивний вислід.

—o—

ЖИДІВ ПОСЕЛЯТЬ НА СИНАЙСЬКОМУ ПІВОСТРОВІ.

Як подає арабська аґенція „Арабський Схід", на льондонську конференцію круглого стола вплинув м. ін. проект, щоб поселити більшу скількість жидівських еміґрантів на Синайському півострові, де є можливости розвитку рільництва й гірництва. Цей півостров належить до Єгипту.

—o—

Смертельний атентат на китайського міністра.

ШАНГАЙ. ПАТ. В неділю 18. ц. м. до мешкання міністра закордонних справ нанкінського уряду Шенльона вдерлася ґрупа напасників, яка засипала міністра револьверовими стрілами. Шенльон поцілений кількома кулями, помер у лічниці. В пополудневих годинах невідомі напасники засипали револьверовими стрілами 4-ох японців, які виходили з ресторану в міжнародній концесії. Двох японців було ранених. Мешкання убитого китайського міністра находилося на території, що стоїть під контролею японського уряду.

Димісія сирійського уряду.

В суботу, 18. ц. м. сирійський уряд подався до димісії. Причиною димісії — була урядова кріза, що її спричинила у двох випадках ініціятива сирійського уряду. Ця ініціятива, що її спонукала акція націоналістичних сирійських кол, була суперечна з теперішнім статутом мандатової території. Головною ініціятивою було проголошення змісту меморіялу, який містив у собі практичне введення в життя внесків, що їх ухвалено ще 31. грудня м. р., в яких сирійський парлямент стверджував незалежність Сирії.

На вістку про димісію уряду Джеміля Мардама, націоналістичний бльок та екстремісти уладили маніфестації.

—o—

ЧИ МІН. БЕК ПОЇДЕ ДО ЛЬОНДОНУ?

Англійська аґенція Райтера подає вістку що небавом має приїхати до Льондону польський міністр закордонних справ полк. Бек. Англійські міністри відбудуть із мін. Беком деякі інформаційні розмови.

Божевільний намагався виконати замах

НА МУСОЛІНІЯ.

Як подає преса з Риму, коло віллі Мусолінія крутився якийсь чоловік. Коли поліційний аґент хотів його вилеґітимувати, він вистрілив з револьверу і поранив аґента в живіт, опісля без опору дав себе арештувати, і заявив, що він заїдався чекав на Мусолінія. Виявилося, що він звється Аруно і недавно вийшов зі заведення для умово хорих.

Польща підписала зі Совітами умову.

МОСКВА. ПАТ. У висліді переговорів, що велися між Польщею та Совітами від кількох тижнів, підписано тепер такі умови, які устійнюють у цілости господарські взаємини між Польщею та Совітами: торговельну умову, порозуміння про товаровий оборот та порозуміння про розрахунок (клерінґ).

Ця умова — це перша, загально господарська, польсько-совітська умова, яка спирається на клявзулі найбільшого управилення та містить у собі низку засадничих постанов, що торкаються товарового обороту та справ морських перевозів.

В Еспанії гру ведуть дипльомати.

АЛЬ ПАСІОНАРІЯ СКРИВАЄТЬСЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

Як подають непровірені чутки, відома еспанська червона діячка, найзапекліша противниця націоналістів і відома зі своїх кровожадних виступів Аль Пассіонарія скривається в Барсельоні, з якої підчас наглого й несподіваного приходу національних частин їй не вдалося втекти.

ЕСПАНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОВНОЇ КАПІТУЛЯЦІЇ.

ЛІССАБОНА. Микола Франко, брат ґен. Франко та амбасадор національної Еспанії в Ліссабоні, заявив представникам преси у звязку з поголосками світової преси про можливости перемиря, що національний уряд обстоює далі своє відоме становище й домагається беззастережної капітуляції.

ПЕРЕГОВОРИ СЕН. БЕРАРА В БУРҐОСІ.

Суботняшня стріча французького делеґата сен. Берара з мін. закордонних справ Еспанії ґенералом Хердана тривала півтора години. По тій розмові сен. Берар представив міністрові своїх співробітників. Представникам пресі заявив Берар таке: „За першим разом приїхав я був до Бурґос зовсім в інформативній місії. Цим разом вертаюся, щоб вияснити справи, тепер припинені та розглянути з еспанським урядом розвязку справ, що їх обі держави висунули. Таким чином підготовлюю устійнення правильних взаємин між Францією та національною Еспанією. Більше сказати не можу. Завтра пополудні матиму нову стрічу з мін. Хердана.

СЕН. БЕРАР ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПАРИЖА У ВІВТОРОК.

ПАРИЖ. У Парижі сподіються повороту сен. Берара вівторок рано. На вислід поїздки сен. Берара дивляться в Парижі доволі скептично, бо коли Франції йде найбільше про те, щоб дістати запевнення, що Еспанія вестиме незалежну політику з ґарантії у справі італійських добровольців, то в цих справах сподіються, що національний уряд тільки пригадає своє давніше виявлене становище. Тому теж такі вимоги, як умова признання нац. уряду, була б просто для національної Еспанії образлива й тому в Парижі загально переконані, що головний натиск класти ме Франція на амнестію вояків та політиків червоної Еспанії. Цю вимогу обстоює Франція не тільки тому, що її подає як передумову капітуляції червона армія, але й тому, щоб заспокоїти французькі кола та позбутися 300 тисяч еспанських утікачів, які є не лиш клопотом, для французького уряду, але і справжнім тягарем.

НА ВСІХ ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ СПОКІЙ.

БІЛЬБАО. Оба комунікати, національний та републиканський повідомляють, що на всіх фронтах панує спокій.

ПОЛЬЩА ПРИЗНАЛА ДЕ ЮРЕ УРЯД ҐЕН. ФРАНКА.

ВАРШАВА. ПАТ. Польське міністерство закордонних справ подало до відома, що польський уряд признав де юре уряд ґен. Франка.

—o—

Труднощі із створенням нового бельґійського уряду.

БРІССЕЛЬ. ПАТ. Сен. Перльо поінформував короля Леопольда про труднощі, з якими він стрічається підчас спроб створити новий уряд. Король Леопольд перевів сам деякі розмови, одначе не звільнив сен. Пієрльота від його місії. В неділю вечором прийняв король ліберала Гіманса, Макса, Девеза і Жансона, соціяліста Вотерса та католика Марка. Всі ті політики тримають у якнайбільшій дискретності вислід розмов. Королівське окруження обмежовується тільки до ствердження, що наради закінчилися і що Пієрльо далі вестиме довірену йому місію.

ЩО ТАКЕ МІЛІОН?

ВИСЛІД ВЕЛИКОГО ЛЬОТЕРІЙНОГО КОНКУРСУ.

В дні 16. ц. м. відбулося в льокалі Польського Льотерійного Монополю останнє засідання членів Жюрі для вирішення конкурсу на відповідь на питання: „Що таке міліон?" Присутні були всі члени жюрі у такім складі: пп. Тадей Доленґа-Мостович, проф. Генрик Фрідріх, ред. Витовт Ґелжинський, проф. Тадей Серачутовський і делеґат Дирекції Польського Льотерійного Монополю, п. Маріян Шайовський, заступник директора П. М. Л.

Розглянувши всі відповіді, заквaліфіковані на попередніх засіданнях до подрібного розгляду, конкурсовий суд одноголосно дійшов до внеску, що жодна з надісланих відповідей не має даних, які кваліфікували би її до першої нагороди. Тому рішено першу нагороду 1.000 зол. поділити на десять нагород додаткових по 100 зол. кожна. В цей спосіб загальна кількість нагород зросла з пятнацять на двадцять, при чому квота призначена на нагороду, у висоті 3.100 зол. не підлягла зміні.

Другу нагороду, зол. 500 признано відповіді, зі знаком **„Пан Тадей"**.

Третю нагороду, зол. 300 признано відповіді, зі знаком „Соколине Око".

Четверту нагороду, зол. 200, признано відповіді зі знаком „Легко справдити".

Нагороди від пятої до пятнацятої та додаткові від шіснацятої до двацятьчетвертої, по зол. 100 кожна, признано відповідям, зі знаками: „Сорок три — сорок чотири", „Факір", „Наполеон", „Львів", „Кудрись", „І я хотіла би теж", „Ева" І.", „Ева ІІ.", „Оптиміст", „Фльоранс", „Гальшка", „УСН", „Д. С. 51.194"; „Пен-заток", „Котвіч", „Котвіца"і „Ястшембер", „Вперт ний человек", „Місячна Соната" „Йотвеґйот", „Дівчина".

Отворені коперти з прізвищами виказали, що другу нагороду (500 зол.) здобув п. **Тадей Чернявський** (Хоцимкова 15, м. 11), третю — п. **Казимира Пісарек** (Еміля Платер 28, м. 41), четверту п. **Марія Одерфельд** (Служевська 11, м. 20), всі з Варшави.

Інні нагороди, по 100 зол. кожна, дістануть: пп.: Софія Голомбйовська (Варшава, Желяна 29, м. 2). Д-р Макс Хейфес (Вильно, Закретова 23), Петро Йосиф Ґалашевський (Ґолинія), Генрик Збежховський (Львів, Піскова 17), Францішка Смоленська (Торунь, Бидґоська 44—46), Лідя Вронська (Катовиці, Войцеховського 52), Ева Ґолковська (Вильно), Любельська 5), інж. Карло Валих (Сталева Воля, урядича осеня), Адам Мільчинський (Ґродзіск В., Буковова 6), Фльорентина Филипович (Варшава, Ґльоґера 2, м. 32), Юрій Панасевич (Вильно, Антокольска 103), Амелія Хіровська (Львів, Міцкевича 26), Казимир Ґросіцький (Закопане — Кузьніце, господарська школа), Ева Мідович (Ланьцут, нотаріят), Ян Гейніковський (Анін к. Варшави, Сеймікова 3), Ванда Калінушнікова (Лодзь, Жвірки 26), Ян Васевіч (Чортків, Міцкевича 38), Кароль Бенда (Орлова, Шл. Заолз.), Станислав Ґльоґер (Берестя н. Б. Сенкевича. 4), Яніна З. Єнджейковська (Волковиськ, Собіського 1), Зося Корчалінва (Березівці, воєв. Львівське).

Више виписані особи дістануть призначені їм нагороди почтою.

Відповідь лавреата другої нагороди, п. Т. Чернявського, звучить:

Nie można materialnie wymierzyć miliona —
Milion ma tyle treści ile prac wykona,
I wartości nie więcej niźli jej zawiera
Duch milionera.

Третю нагороду признано п. Казимирі Пісарек за відповідь:

Milion żołnierza w polu — to armia ogromna,
Zwycięska, gdy nią wola kieruje niezłomna.
Milion złotych — to także armia: pokojowa,
Zwycięska, gdy nią tęga pokieruje głowa.

Четверту нагороду дістала п. Марія Одерфельд за відповідь:

Milion cegieł — wielki dom.
Milion liter — gruby tom
Milion kropli — pełna kadź.
To jest milion — warto grać!

Решта нагороджених відповідей проголосимо небаром.

Спорт.

СТЕЖНИЙ БІГ

Висліди бігу на 25 км. разом зі стрілянням були такі: 1) Німеччина 2,26,16; 2) Швеція 2,28,48; 3) Польща 2.42,30; 4) Італія, 5) Фінляндія, 6) Румунія, 7) Мадярщина.

ЗАКІНЧЕННЯ ФІС-У.

В неділю, 19. ц. м. відбулося в Закопанім закінчення цьогорічних міжнародніх лещетарських змагань ФІС-у. Закінчення почалося від роздачі нагород, що їх роздавали: голова ФІС-у отаман Остерґард і голова ПЗН віцеміністер Бобковський. Вкінці отаман Остерґард проголосив цьогорічні змагання закінченими, прапор ФІС-у спустили із щогли. Після закінчення змагань і роздачі нагород відбулася теж імпреза, що її зорганізувала мистецька комісія ФІС-у.

В неділю, в останньому дні міжнародніх лещетарських змагань, відбувся отвертий конкурс скоків, який дав такі висліди:

1. Брадль (Нім.) 80 і 76.5 нота 247,7; 2. Бірґер Руд (Нор.) 76.5 і 81.5 нота 244,2; 3. Кенґсгард (Нор.); 4. Ерікcон (Швеція); 5. Ст. Марусаж (Польща); 6. Міра Гільмар (Нор.); 7. Ляр (Нім.). Із польських змагунів дальші місця зайняли ще такі змагуни: 11. Куля, 15. Марусаж А., 17. Чарнік, 18. Ґут-Щерба, 19. Рой, 20. Совінський і ін.

БОКС.

Лодзь: ЛОДЗЬ—ЛЬВІВ 9:7. У міжмістових змаганнях Лодзь перемогла Львів 9:7. Пункти для Львова здобули: Кузьмінський 1, Ґурецький 2, Шкварковський 2 і два пункти в-о, бо в півважкій Лодзь не мала змагуна. Білий (Україна) бився в півсередній і програв на п-кти з Таборком.

Україна — ЧОРНІ 8:8.

Останні боксерські змагання за мистецтво Б-клясси припало Україні по довгих заходах відбути вкінці із запасною дружиною Чорних. Чорні виставили до цих змагань майже в цілості свою першу дружину тому теж змагання будуть зверифіковані як воковер 16:0 для України. Україна виступила проти Чорних без Білого й Левковича, що теж відбилося до деякої міри на загальному висліді. Найприкрішу несподіванку зготовив Шолдра, який програв на пункти з Міщуком, якого ще перед двома чи трьома тижнями знокаутував. На Шолдрі слідно було недостачу тренінгу, чи може зроблення ваги. До деякої міри оправдує його хорий ніс. Другою, найбільшою несподіванкою змагань, але приємною несподіванкою, була перемога нокавтом Кулика, який так сказати б ставить перші кроки на ріңгу, над Вечорковським. Інші висліди можна було передбачити, бо годі хіба було сподіватися, щоб Ощудляк, який перескочив до вищої ваги, міг перемогти фізично сильнішого Шрунґа, або Рудницький дав собі раду теж із сильнішим фізично Ґромалею. Найхарактеристичнішою прикметою цих змагань було багато перемог нокавтами.

Технічні висліди змагань були такі:

Вага мухи: Тизьо програє у 2 рунді нокавтом із Любінським. Подивугідну незарність виявив при цій нагоді суддя, який бачив величезну перевагу Любінського й нездатність Тизя до боротьби і всеж теки не перервав стрічі.

Вага когута: Шолдра програв на п-кти з Міщуком. Шолдра перечислився, коли сподівався, що з противником не матиме ніякого труду і першу рунду йшов „спаперком". У другій рунді під кінець Міщук приходить до голосу і Шолдра кінчить рунду сильно втомлений. У третій рунді ще вдається кілька ударів Шолдрі, одначе Міщук переходить до протинаступу і Шолдра кінчить рунду до краю виснажений ґураґанними наступами Міщука.

Вага пера: Рудницький увесь час криється перед Ґромалею, щоб не програти к.-о., що йому теж вдається. Не зважаючи на гарну техніку, Рудницькому рішуче недостає кондиції, не кажучи вже про фізичну силу.

Легка вага: Кулик зовсім не виявив треми перед більше рутинованим противником і виявив, що запасним змагуном у своїй дружині він не хоче бути. Він заатакував відразу Вечорковського, який по кількох ударах опинився на дошках. Ще раз він встав на те, щоб за хвилину повалитися знову на долівку по знаменитім ударі Кулика в ліву щоку.

Півсередня вага: Ощудляк зовсім добре відгризався Шрунґові, який ввесь час полював на нокавт, так що справжнього боксу було в цій стрічі небагато. Виграв Шрунґ у другій рунді к.-о.

Середня вага: Папин до кількадесяти секунд скінчив Пешка.

Півважка вага: Загачевський виграв в.-о. з причини браку противника.

Важка вага: Помірко теж до кількох секунд викінчив новика Песта.

ГАКІВКА.

Катовиці: **АМЕРИКА — ДОМБ 5:1** (2:0, 2:0, 1:1). Репрезентація Америки перемогла гаківкову дружину Домбу. Американці гратимуть ще один метч з репрезентацією Польщі.

КОПАНИЙ МЯЧ.

Міжнародні змагання Париж — Прага 1:1 (0:0).
Краків: ВИСЛА—ЗВЕЖИНЕЦКИЙ СК 4:1 (0:1).
Краків: КРАКОВІЯ—КПВ (Катовиці) 4:0 (1:0).
Катовиці: РУХ—АКС 3:3 (1:3).

В Еспанії гру ведуть дипльомати.

АЛЬ ПАСІОНАРІЯ СКРИВАЄТЬСЯ В БАРСЕЛЬОНІ.

Як подають непровірені чутки, відома еспанська червона діячка, найзапекліша противниця націоналістів і відома зі своїх кровожадних виступів Аль Пассіонарія скривається в Барсельоні, з якої підчас наглого й несподіваного приходу національних частин їй не вдалося втекти.

ЕСПАНСЬКІ НАЦІОНАЛІСТИ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОВНОЇ КАПІТУЛЯЦІЇ.

ЛІССАБОНА. Микола Франко, брат ґен. Франко та амбасадор національної Еспанії в Ліссабоні, заявив представникам преси у звязку з поголосками світової преси про можливости перемиря, що національний уряд обстоює далі своє відоме становище й домагається беззастережної капітуляції.

ПЕРЕГОВОРИ СЕН. БЕРАРА В БУРҐОСІ.

Суботняшня стріча французького делеґата сен. Берара з мін. закордонних справ Еспанії ґенералом Хердана тривала півтора години. По тій розмові сен. Берар представив міністрові своїх співробітників. Представникам пресі заявив Берар таке: „За першим разом приїхав я був до Бурґос зовсім в інформативній місії. Цим разом вертаюся, щоб вияснити справи, тепер припинені та розглянути з еспанським урядом розвязку справ, що їх обі держави висунули. Таким чином підготовлюю устійнення правильних взаємин між Францією та національною Еспанією. Більше сказати не можу. Завтра пополудні матиму нову стрічу з мін. Хердана.

СЕН. БЕРАР ВЕРТАЄТЬСЯ ДО ПАРИЖА У ВІВТОРОК.

ПАРИЖ. У Парижі сподіються повороту сен. Берара вівторок рано. На вислід поїздки сен. Берара дивляться в Парижі доволі скептично, бо коли Франції йде найбільше про те, щоб дістати запевнення, що Еспанія вестиме незалежну політику та ґарантії **у справі італійських добровольців**, то в цих справах споліються, що національний уряд тільки пригадає своє давніше виявлене становище. Тому теж такі вимоги, як умова признання нац. уряду, була б просто для національної Еспанії образлива й тому в Парижі загально переконані, що головний натиск кластиме Франція на амнестію вояків та політиків червоної Еспанії. Цю вимогу обстоює Франція не тільки тому, що її подає як передумову капітуляції червона армія, але й тому, щоб заспокоїти французькі кола та позбутися 300 тисяч еспанських утікачів, які є не лиш клопотом, для французького уряду, але і справжнім тягарем.

НА ВСІХ ЕСПАНСЬКИХ ФРОНТАХ СПОКІЙ.

БІЛЬБАО. Оба комунікати, націон- ний та републиканський повідомляють, що на всіх фронтах панує спокій.

ПОЛЬЩА ПРИЗНАЛА ДЕ ЮРЕ УРЯД ҐЕН. ФРАНКА.

ВАРШАВА. ПАТ. Польське міністерство закордонних справ подало до відома, що польський уряд признав де юре уряд ґен. Франка.

——o——

Труднощі із створенням нового бельґійського уряду.

БРІССЕЛЬ. ПАТ. Сен. Перльо поінформував короля Леопольда про труднощі, з якими він стрічається підчас спроб створити новий уряд. Король Леопольд перевів сам деякі розмови, одначе не звільнив сен. Пієрльота від його місії. В неділю вечором прийняв король ліберала Гіманса, Макса, Девеса і Жансона, соціяліста Вотерса та католика Марка. Всі ті політики тримають у якнайбільшій дискретности вислід розмов. Королівське окруження обмежовується тільки до ствердження, що наради закінчилися і що Пієрльо далі вестиме довірену йому місію.

ЩО ТАКЕ МІЛІОН?

ВИСЛІД ВЕЛИКОГО ЛЬОТЕРІЙНОГО КОНКУРСУ.

В дні 16. п. м. відбулося в льокалі Польського Льотерійного Монополю останнє засідання членів Жюрі для вирішення конкурсу на відповідь на питання: „Що таке міліон?“ Присутні були всі члени жюрі у такім складі: пп. Тадей Доленґа-Мостович, проф. Генрик Фрідріх, ред. Витовт Ґелманський, проф. Тадей Серахутовський і делеґат Дирекції Польського Льотерійного Монополю, п. Маріян Шайовський, заступник директора П. М. Л.

Розглянувши всі відповіди, закваліфіковані на попередніх засіданнях до подрібного розгляду, конкурсовий суд одноголосно дійшов до внеску, що ніодна з надісланих відповідей не має даних, які кваліфікували би її до першої нагороди. Тому рішено першу нагороду 1.000 зол. поділити на десять нагород додаткових по 100 зол. кожна. В цей спосіб загальна кількість нагород зросла з пятнацять на двацять, при чому квота призначена на нагороду, у висоті 3.100 зол. не підпала зміні.

Другу нагороду, зол. 500 признано відповіді, зі знаком **„Пан Тадей“.**

Третю нагороду, зол. 300 признано відповіді, зі знаком „Соколине Око“.

Четверту нагороду, зол. 200, признано відповіді зі знаком „Легко оправдати“.

Нагороди від пятої до пятнацятої та додаткові від шіснацятої до двацятьчетвертої, по зол. 100 кожна, признано відповідям, зі знаками: „Сорок три — сорок чотири“, „Факір“, „Наполеон“, „Львів“, „Кудрись“, „І я хотіла би теж“, „Ева“ I.“, „Ева II.“, „Оптиміст“, „Фльоранс“, „Галиция“, „УСН“, „Д. С. 51.194“; „Новпшок“, „Котвіч“, „Котвіца“ і „Ястшембер“, „Впертий вековець“, „Місячна Соната“ „Йотзетйот“, „Дівчина“.

Отворені коперти з прізвищами виявили, що другу нагороду (500 зол.) здобув п. **Тадей Чернявський** (Кошикова 15, м. 11), третю — п. **Казимира Пісарек** (Еміля Плятер 28, м. 41), четверту п. **Марія Одерфельд** (Сулецька 11, м. 20), всі з Варшави.

Інші нагороди, по 100 зол. кожна, дістають: пп.: Софія Голембйовська (Варшава, Желязна 29, м. 2), Д-р Макс Хейфес (Вильно, Завальтова 23), Петро Йосиф Ґалашевський (Голинів), Генрик Збєжховський (Львів, Піскова 17), Франціішка Смолинська (Торунь, Бидгоська 44—46), Ліля Вронська (Катовиці, Войцєховського 52), Ева Ґолковська (Вильно), Любельська 5), інж. Карло Валих (Сталева Воля, урядничa оселя), Адам Мільчинський (Гродзіск В., Буковска 6), Фльорентина Филипович (Варшава, Ґльоґера 2, м. 32), Юрій Панасевич (Вильно, Антокольско 103), Амелія Хіровська (Львів, Міцкевича 26), Казимир Ґросіцький (Закопане — Кузьніце, господарська школа), Ева Мідович (Ланьцут, нотаріят), Ян Гейнковський (Анін к. Варшави, Сеймікова 3), Ванда Калінушнікова (Лодзь, Жвірки 26), Ян Васевіч (Чортків, Міцкевича 38), Кароль Бенда (Орлова, Шл. Заолз.), Станислав Ґльоґер (Берестя н. Б. Сенкевича. 4), Яніна З. Єнджейковська (Волковиськ, Собіського 1), Зося Корчалівна (Березівці, воєв. Львівське).

Вище виписані особи дістануть призначені їм нагороди почтою.

Відповідь лавреата другої нагороди, п. Т. Чернявського, звучить:

> Nie można materialnie wymierzyć miliona —
> Milion ma tyle treści ile prac wykona,
> I wartości nie więcej niżli jej zawiera
> Duch milionera.

Третю нагороду признано п. Казимирі Пісарек за відповідь:

> Milion żołnierza w polu — to armia ogromna,
> Zwycięska, gdy nią wola kieruje niezłomna.
> Milion złotych — to także armia: pokojowa,
> Zwycięska, gdy nią tęga pokieruje głowa.

Четверту нагороду дістала п. Марія Одерфельд за відповідь:

> Milion cegieł — wielki dom,
> Milion liter — gruby tom
> Milion kropli — pełna kadź.
> To jest milion — warto grać!

Решта нагороджених відповідей проголосимо небаром.

Спорт.

СТЕЖНИЙ БІГ

Висліди бігу на 25 км. разом зі стрілянням були такі: 1) Німеччина 2,26,16; 2) Швеція 2,28,48; 3) Польща 2.42,30; 4) Італія, 5) Фінляндія, 6) Румунія, 7) Мадярщина.

ЗАКІНЧЕННЯ ФІС-У.

В неділю, 19. п. м. відбулося в Закопанім закінчення цьогорічних міжнародніх лещетарських змагань ФІС-у. Закінчення почалося від роздачі нагород, що їх роздавали: голова ФІС-у отаман Остерґард і голова ПЗН віцеміністер Бобковський. Вкінці отаман Остерґард проголосив цьогорічні змагання закінченими, прапор ФІС-у спустили із щогли. Після закінчення змагань і роздачі нагород відбулася теж імпреза, що її зорганізувала мистецька комісія ФІС-у.

В неділю, в останньому дні міжнародніх лещетарських змагань, відбувся отвертий конкурс скоків, який дав такі висліди:

1. Брадль (Нім.) 80 і 76.5 нота 247,7; 2. Біргер Руд (Нор.) 76.5 і 81.5 нота 244,2; 3. Кенґсґард (Нор.); 4. Ерікcон (Швеція); 5. Ст. Марусаж (Польща); 6. Міра Гільмар (Нор.); 7. Ляр (Нім.). Із польських змагунів дальші місця зайняли ще такі змагуни: 11. Куля, 15. Марусаж А., 17. Чарнік, 18. Ґут-Щерба, 19. Рой, 20. Совінський і ін.

БОКС.

Лодзь: ЛОДЗЬ—ЛЬВІВ 9:7. У міжмістових змаганнях Лодзь перемогла Львів 9:7. Пункти для Львова здобули: Кузьмінський 1, Гурецький 2, Шкварковський 2 і два пункти в-о, бо в півважкій Лодзь не мала змагуна. Білий (Україна) бився в півсередній і програв на п-кти з Таборком.

Україна — ЧОРНІ 8:8.

Останні боксерські змагання за мистецтво В-клясн приміало Україні по довгих заходах відбути вкінці із запасною дружиною Чорних. Чорні виставили до цих змагань майже в цілості свою першу дружину тому теж змагання будуть зверифіковані як воковер 16:0 для України. Україна виступила проти Чорних без Білого й Левковича, що теж відбилося до деякої міри на загальному вислідi. Найприкрішу несподіванку зготовив Шолдра, який програв на пункти з Мішуком, якого ще перед двома чи трьома тижнями знокавтував. На Шолдрі слідно було недостачу тренінгу, чи може роблення ваги. До деякої міри оправдує його хорий ніс. Другою, найбільшою несподіванкою змагань, але приємною несподіванкою, була перемога нокавтом Кулика, який так сказати б ставить перші кроки на рінгу, над Вечорковським. Інші висліди можна було передбачити, бо годі хіба було сподіватися, щоб Ощудляк, який перескочив до вищої ваги, міг перемогти фізично сильнішого Шрунга, або Рудницький дав собі раду теж із сильнішим фізично Ґромалею. Найхарактеристичнішою прикметою цих змагань було багато перемог нокавтами.

Технічні висліди змагань були такі:

Вага мухи: Тиньо програє у 2 рунді нокавтом із Любінським. Подивугідну нездарність виявив при цій нагоді судді, який бачив величезну перевагу Любінського й нездатність Тиня до боротьби і всеж теки не перервав стрічі.

Вага когута: Шолдра програв на п-кти з Мішуком. Шолдра перечислився, коли сподівався, що з противником не матиме тяжкого труду і першу рунду йшов „спацерком“. У другій рунді під кінець Мішук приходить до голосу і Шолдра кінчить рунду сильно втомлений. У третій рунді ще вдається кілька ударів Шолдрі, одначе Мішук переходить до протинаступу і Шолдра кінчить рунду до краю виснажений гураганними наступами Мішука.

Вага пера: Рудницький увесь час криється перед Ґромалею, щоб не програти к.-о., що йому теж вдається. Не зважаючи на гарну техніку, Рудницькому рішуче недостає кондиції, не кажучи вже про фізичну силу.

Легка вага: Кулик зовсім не виявив треми перед більше рутинованим противником і виявив, що запасним змагуном у своїй дружині він не хоче бути. Він заатакував відразу Вечорковського, який по кількох вударах опинився на дошках. Ще раз він встав на те, щоб за хвилину повалитися знову на долівку по знаменитім ударі Кулика в ліву щоку.

Півсередня вага: Ощудляк зовсім добре відгрівався Шрунгові, який ввесь час полював на нокавт, так що справжнього боксу було в цій стрічі небагато. Виграв Шрунг у другій рунді к.-о.

Середня вага: Пацин до кільканацяти секунд скінчив Пешка.

Півважка вага: Загачевський виграв в.-о. з причини браку противника.

Важка вага: Помірко теж до кількох секунд викінчив новика Песта.

ГАКІВКА.

Катовиці: **АМЕРИКА — ДОМБ 5:1** (2:0, 2:0, 1:1). Репрезентація Америки перемогла гаківкову дружину Домбу. Американці гратимуть ще один мечі з репрезентацією Польщі.

КОПАНИЙ МЯЧ.

Міжнародні змагання Париж — Прага 1:1 (0:0).
Краків: ВИСЛА—ЗВЄЖИНЄЦКИЙ СК 4:1 (0:1).
Краків: КРАКОВІЯ—КПВ (Катовиці) 4:0 (1:0).
Катовиці: РУХ—АКС 3:3 (1:3).

✝

о. кан. Іларіон Паньківський

бувший віцеректор Духовної Семінарії у Львові, парох Більча,
заснув у Бозі 10. лютого ц. р., приннявши Найсв. Тайни, в 71. році життя.
Похорони відбулися у понеділок 13. II.
В. Я. П.!

НОВИНКИ

21 Лютий ВІВТОРОК

От. ст. 8. лютого 1939.
Теодора Стратилата.
Лат. Фелікса еп.
Сонце: схід — 6.26, захід — 16.50.
Місяць: схід — 7.26, захід — 20.04.

Завтра: 22. лютого. Середа.
Ст. ст. 9. лютого 1939.
Никифора мч.
Лат. Попелец. Маргарети.
Сонце: схід — 6.24, захід — 16.52.
Місяць: схід — 7.49, захід — 21.10.

—o—

— **„Дитинство Шевченка“** — на таку тему виголосить реферат у вівторок 21. ц. м. в год. 18.30 в Союзі Українок (вул. Сикстуська ч. 46) **проф. Павло Зайцев.** Думаємо, що члени Товариства і впроваджені ними гості скористають з рідкої нагоди почути знаменитого прелеґента і найкращого знавця Шевченка. 407 1—2

— **З якнайкращих шкірок футро — поручає і виконує у нас тільки Юліян Глушевський — рік основ. 1928 — Львів, пл. Капітульна 3. I. пов., телефон 254-46.** 2050

— **Магазин постелі Р. Джала — Львів, Хорущини 5, поручає ковдри, матраци — перероблює ковдри по 4 зол., матраци по 6 зол. Приймає пір'я до прання. Тел. 294-81** 2208-0

— **Профанація могили б. п. Е. Хомишинця у Стрию.** В неділю, 12. ц. м. відбувся у Стрию — як ми вже повідомляли — похорон відомого спортовця, члена „України“ і „Скали“ — бл. п. Евгена Хомишинця на тамошній цвинтар. Вночі з 15. на 16. ц. м. хтось невідомий розкопав могилу й нарушив тлінні останки Покійного. Влада зарядила в тій справі дуже енергійне слідство так, що в найближчих днях напевно ця страшна профанація буде висвітлена. Цей прикрий випадок викликав у Стрию дуже сильне враження.

— **Розвязали Т-во „Сокіл“ у Лагодові.** Повітове староство в Перемишлянах розвязало перед кількома днями руханково-спортове товариство „Сокіл“ у Лагодові пов. Перемишляни. Як мотиви свого рішення староство подало те, що буцімто члени „Сокола“ в Лагодові брали участь у сипанні стрілецької могили на горі за селом, виконували вправи на військовий лад і що співали підчас вправ нелеґальні пісні. Годиться при тім підкреслити, що у справі сипання могили поліція перевела слідство, нікого не арештувала й винуватців не викрила. „Військові вправи“ були звичайним впорядом, що його провадять всі спортові і руханкові організації і ясно, що впоряд переводить теж і військо. Проти неоправданого рішення перемишлянського староства тов. „Сокіл“ у Лагодові внесло відклик до тернопільського воєвідства.

— **Німецький консулят у Львові.** Німеччина установила вже від 1-го ц. м. німецький консулят у Львові. Рівночасно створили німецькі ґенеральні консуляти у Братиславі, Трієсті та консуляти в Тешині, Кашаві-Кошицях і в Моравській Остраві. Створили також німецький консулят у столиці Карпатської України, в Хусті. Засяг діяльности львівського німецького консуляту буде сягати імовірно на цілу Східну Галичину. Львівський німецький часопис „Остдойчес Фольксблят“ (ч. 18. з 19-го ц. м.) зазначує, що потребу німецького консуляту у Львові оправдують теж економічні причини.

— **Смерть адвоката підчас концерту у Львові.** В пятницю 17. ц. м. відбувався в салі Польського Музичного Т-ва у Львові концерт піяніста Одноносова. Саля була переповнена. Підчас концерту залунав раптом у першому ряді пронизливий крик. Заки хтонебудь із присутніх зорієнтувався в ситуації, один із мужчин, які сиділи в першому ряді, повалився з крісла на землю і по хвилині сконав. Як згодом виявилося, помер д-р Юліян Сандецький, адвокат із Коросна, який перебував дорівочно у Львові. На концерт вибрався д-р Сандецький у товаристві свого приятеля. Негайно покликали на салю лікаря, одначе він ствердив уже смерть. Очевидно, концерт припинили. Тому, що у хвилині смерти адвокат дістав судороги та оплів ногами сильно крісло, трупа не можна було з місця рушити. Щойно, коли відмонтували цілий ряд крісел, трупа перенесли до одягальні. По перерві, концерт відбувався далі, хоч трагічна подія викликала серед концертової публики гнітуче враження.

— **Напад гімн. учнів на прохожого.** В пятницю 17. ц. м. група молодців у гімназійних плащах, напала к. год. 21. на м-ра Маврикія Рота учителя. Один із напасників зранив учителя ножем, завдавши йому кілька ударів. Підчас нападу м-рові Ротові здерли капелюх, який відтак пропав. По нападі напасники втекли, раненого вчителя перевезли до приватного мешкання, в якому його оглянув лікар.

— **Засуд на польських студентів за дефраудації.** Перед львівським карним судом відбулася розправа проти б. польських студентів львівського університету, за дефраудацію 5.000 зол. з т. зв. „Братньої помощи“ львівського університету. На лаві підсудних засіли: Роберт Штекер б. заступник голови харчевої комісії Б. П. і студент Тома Коцюба та Ян Ґетман. Штекерові закидували, що він за здефраудовані гроші грав на перегонах та уладжував бенкети для товаришів і джокеїв. Штекер признається тільки до того, що він собі позичив 1.700 зол. У висліді процесу суд засудив Штекера на 10 місяців безоглядної вязниці та Коцюбу й Ґетмана по 6 місяців вязниці за те, що вони користувалися крадеными грішми.

— **Ґарсонєра сліпого донжуана.** Як ми вже повідомляли, велику сензацію у Львові викликало таємниче вбивство, чи самовбивство Анни Собольти, жінки сліпого масажиста при вул. Стрийській. Анна Собольта згинула від отрути. Поліція арештувала Собольту, щоб вияснити його участь у смерти нещасної, хорої жінки. Як виявляється тепер, по арештуванні Собольти, то той сліпий масажист, крім праці в Обезпечальні мав теж багато праці в ріжних хорих у місті та матеріяльно він був зовсім добреситуований. Слідство устійнило, що він мав багато знайомих жінок, зпоміж яких вибирав собі „лекторки“. Свої „лекторки“ приймав масажист не у своїм мешканні, лиш у ґарсонієрі при вул. Личаківській. Ріжнородним „лекторкам“ Собольта подавав себе за нежонатого та одній із них буцім-то пропонував навіть подружжя. Слідство чимраз більше поглиблюється та імовірно принесе ще неодну сензацію.

— **Львівська хроніка.** До прачкарні Тереси Шапінської закрався якийсь злодій і забрав білля вартости 928 зол. — Казимирові Буцові (Крупярська 3) украв хтось при вул. Леґіонів підчас авантури ручну італійську гармонію вартости 700 зол. — У Львові на головному двірці арештували Івана Грицая з Долини, який забравши свому батькові три щадничі книжечки на суму 4800 зол., на підставі сфальшованої леґітимації приїхав до Львова.

— **Виступ малолітніх ґанґстерів у Познані.** Багатий власник млина й фабрики меблів у Шамотулах Герберт Керпель дістав лист за таємничим підписом „Містер Лістер“ від міжнародньої банди ґанґстерів з домаганням вручити післанцеві, який зголоситься до Керпеля 10.000 зол. В листі перестерігали Керпеля, щоб він не повідомляв поліції, бо тоді його і поліцію жде сумна доля. Всеж Керпель повідомив поліцію, яка арештувала післанця, який зголосився за грішми. Арештованим був недавно виданений із фабрики 19-літній Ян Заковський. Його спільниками були 17-літній Маріян Поль і 20-літній Аксамітовський. Молодих, наївних шантажистів арештували. Вони признались, що цілий плян піддали їм ґанґстерські фільми.

— **Арештували моряка — торговця „живим товаром“.** У Гдині арештували моряка із данського корабля С/С „Альф“ Ерика Люнда, який за фальшивим паспортом мав вивезти до Франції Ванду Вернерівну і там продати її до публичного дому. Люнд опрокидує ці закиди й каже, що Вернерівна мешкає в його батьківськім домі під Копенгаґеном.

— **Нелюдська мати.** Серед мешканців Великої Домбруфки л. Свентохловиць незвичайне неголування викликала подія, що саме там трапилася. Марія Навратова замкнула в мешканні на ключ пятеро своїх дітей у віці від півтора до 5 літ і сама кудись повіялася та кілька днів зовсім про дітей не турбувалася. Коли нелюдяна мати вернулася домів, застала дітей крайне виснажених та одно мертве. Нещасна дитина вмерла з голоду. Проти нелюдяної матері повела влада слідство.

— **Українські колхози почали весняні праці.** В цілій Україні записали в останніх днях наглий зріст температури, яка нпр. 16. ц. м. доходила до + 15° Ц. У звязку з тою гарною теплою погодою в багатьох колхозах рішили почати весняні пільні праці.

— **Вибух на фінляндськім кораблі в Гдині.** В четвер 16. ц. м. на фінляндському кораблі, що стояв у пристані недалеко селедцевих магазинів, вибухла пожежа. Причиною пожежі була експльозія нафтової лямпи, що висіла над збірниками з ропою і нафтою, які теж вибухли. Горіюча ропа розлилася до галі машин. На місце пожежі приїхала пристанева пожежна сторожа, яка вгасила пожежу. Пожежники мусіли працювати на кораблі в кисневих апаратах. Шкоди на кораблі розмірно невеликі.

— **Язва вовків на півночі.** Льокальні органи влади в північній Фінляндії рішили спільно з відповідними льокальними чинниками норвеської і шведської влади зорганізувати спільну акцію для боротьби з язвою вовків, які дошкульно даються у знаки мешканцям північних околиць усіх трьох держав. За минулих 20 літ ніхто не бачив у тих околицях таких мас вовків, які винищили сотні ренів та багато інших домашніх звірят. Минулої зими траплялося було теж кільканацять випадків, що вовки загризли на смерть людей. Спільна акція проти вовків кештуватиме 50 тисяч шведських корон.

— **Корабельна катастрофа.** В пятницю 17. ц. м. недалеко острову Боркум на Балтику зударилися два кораблі, а саме англійський пароплав „Сіті оф Бремен“ зударився так сильно з німецьким пароплавом „Віборґ II“, що німецький пароплав за короткий час пішов на дно. Залогу німецького корабля (14 осіб) урятував англійський пароплав. Матірною пристанню затопленого корабля є Данціґ. Той корабель їздив із дрібним вантажем на шляху Данціґ—Ротердам.

— **Важка операція відомої фільмової зірки.** Відома фільмова зірка Зара Леандер, шведка з походження, зазнала підчас накручування сцен найновішої фільми пораження зору. Фільмова акторка мусіла піддатися негайно операції, яку перевів відомий спеціяліст очних хороб проф. Гедерц. Вислід операції покищо невідомий.

— **Гірка вода** синтетична виробу фабр. „Здоровля“ ... дешева, знаменито протидіє ... Жадайте в аптеках.

Що писало „Діло“ 50 років тему.

Середа, 20. лютого 1889.

ПОСЛИ І ГРОММАДЯНСТВО.

У статті п. н. „З минулого сойму. Руські посли і загал русинів“, читаємо:

„Чому-ж у русинів між репрезентацією у соймі (або в державній раді) і загалом народу нема тісного звязку, нема праці, що взаємно себе доповняла б? Вина лежить по обох сторонах, а найбільша в політичній недозрілости і недостатку організації у русинів. Руські посли повинні самі стикатися зі своїми виборцями і безнастанно втримувати з ними звязок. Цього у нас нема. У нас вже добре, як кандидат перед виборами покажеться народові, а вже що найбільше, як за шість літ свого мандату скличе раз або два зібрання своїх виборців. По найбільшій части посол зовсім не стає перед своїми виборцями і взагалі дуже мало має з ними стичности. Якже вони можуть підтримати свого заступника, коли взагалі з ним не стикаються?“

ОДНОСТАЙНІСТЬ В ОЗБРОЄННІ.

Берлін, 20. лютого. Німеччина замовила у фабриці Верндля у Штаєр 400.000 карабінів Манліхера. Одностайність в озброєнні німецької й австрійської піхоти — каже „Пост“ — це новий доказ нового союзу обох держав, що матиме велике політичне значіння.

ПЕРЕГОНИ У ЗБРОЄННІ.

Берлін, 20. лютого. Обчислено, що Німеччина має досі лиш 362 батерії, підчас коли Франція має їх 432. По використанні кредиту, якого вона зажадала, Німеччина матиме 382 батерії.

Зі судової салі.

ЗА ПРИНАЛЕЖНІСТЬ ДО ОУН.

Як ми вже коротко повідомляли, дня ... II. відбулася у чортківському окружному суді розправа проти сільського хлопця **Романа Мончаковського,** уродженого 11. 6. 1918 р. в Джурині чортківського повіту, якого прокуратура притягнула до відповідальности за приналежність до ОУН. Згідно з актом обвинувачення дня 28. X. м. р. Мончаковського ... на гостинці ... жали три постерункові ... і знайшли при ньому з Чорткова до Джурина ... 48 касових бльочків, у тому 39 бльочків з ... писом „На боєвий фонд ОУН“ і 10 бльочків з написом: „На політичних вязнів“. Обвинувачений не признався до приналежности до ОУН ... а справу заквестіонованих у нього бльочків ... слідстві і також на розправі вияснював ... спосіб, що йдучи до Чорткова, ...

розі якогось молодого громадянина, який вручив йому той пакунок з просьбою, щоб заніс його до Джурина та поставив під мостом коло незамешканої хати Габяна. Суд приняв вину обвинуваченого за доказану тільки на підставі знайдених у нього бльочків і признав його винним злочину з ст. 97 § 1 кк та за це засудив його на 2 і пів року вязниці. Обвинувачений вирок приняв. Боронив д-р Михайло Росляк, адвокат у Чорткові.

ЗА МЕТРИКИ.

Окружний суд у Львові судив у днях 10. і 18. ц. м. **о. Івана Федишина**, адміністратора села Бігалі, в Любачівщині, за те, що у двох випадках подав незгідно з метрикальними книгами назвище: Новаковський, а не Новаковскі. Підсудний боронився тим, що зробив це без злого наміру, витяги метрикальні видав на основі „статус анімарум" та уважав, що має бути Новаковський. Це назвище провірював двократно і ствердив, що у метрикальних книгах було: Новаковський.

Прокуратор домагався прикладного покарання підсудного з уваги на відому акцію українського духовенства **і з уваги на саме назвище Новаковскі, яке, на думку прокуратора, є назвищем чисто польським і його серед українців нема.**

По переведеній розправі суд засудив підсудного на вязницю по 6 місяців за кожний проступок, разом **на вязницю 8 міс. і 40 зол. коштів. Виконання кари підсудному не припинили.**

Судив с. о. с. Готтас.

БОРОТЬБА ЗА ДУШІ.

Боротьба за душі є тепер така нагальна, що не перебирає у способах та засобах, щоб тільки дійти до своєї цілі. Ось який випадок трапився в селі Травтолоках, зборівського повіту. До Петра Гатали, свідомого українця, якого жінка латинського обряду, зайшов з колядою кс. Синуфка, римо-кат. парох Зарудя. Гатала вийшов напроти гостя і в чемний спосіб перепросив, що в нього ще не по Йордані і тому він не бажає собі покроплення хати. Цею зарвагою кс. Синуфка почувся ображений і заскаржив Гаталу до суду. Дня 17. II. відбулася у Зборові розправа і суд ізза недостачі основ до скарги увільнив Гаталу від вини і кари. Вислід того такий: 1) кс. Синуфка скаргою скомпромітувався перед цілим селом; 2) жінка Гатали зголосила виступлення з рим.-кат. костела.

ВІДГУКИ ДНЯ.

ГАЗИ.

Від дуже-дуже давна знаю, що ґази неприємна річ. Зачемеричать чоловікові голову, що аж очі стовпом стають. Навіть бориславські чи дашавські ґази, що приносять одним людям гроші, а другим світло і паливо, мають погану рису затроювати людям орґанізм.

На тім кінчилися мої відомости про ґази.

Прийшла війна і я довідався про них дещо більше. По перше від поручника Яниця, що був у нас ґазовим референтом і випробовуючи ґазову скритку мало сам не загазувався. По друге — від москалів, які два тижні стукали і грюкали в своїх окопах приготовляючи баньки з ґазом. Потім одної ночі зачало щось шипіти, наш референт запорядив остре поготівля, ми вбрали маски, післали душу в пяти а звідомлення до бриґади і ждали на ґаз, а точніше кажучи, на прикру смерть. Сива хвиля ніби мряки підкотилася під наші окопи, але до нас не дійшла, бо сила собі по дорозі над розлитою Ценівкою. Потім хлопці сміялися, що шипіт з російських окопів виходив із самоварів, а сива хвиля то була звичайна нічна мряка. Ґазовий референт до нині впевняе, що це був найправдивіший ґаз.

Після війни стрінувся я ще з одним ґазом т. зв. львівським. Він дуже часто блукає по місті, а видобувається з розкопаних вулиць. А що у Львові все щось розкопують, закопують чи перекопують, той львівський ґаз постійно можна дістати. Цим деякі знавці рідної урбаністики пояснюють атмосферу (від політичної почавши) рідного города.

Але колисьтут пережив Львів справдішні ґазові дні: вправи протиґазової оборони.

На довший час перед ґазовими днями появилися афіші з наказами і поуками, потім люди з ґазовими опасками, а вкінці і самі ґазові дні.

Я позатикав щільно вікна, бо знав, що з ґазами не жарт, а ще більше з команлантом камениці, яким є мій сторож, що має зі мною суперечку за ключ від брами. Всеж таки мав два упімнення за діру в коці і за спачену вітрину, крізь які продиралося зрадливе світло 15-свічкової жарівки.

Всевидуче радіо подавало бюлетени з поля бою і з поля оборони. Казало, де впали які бомби і що заподіяли, а рівночасно хто не затемнив світла по хатах. Цікаво, що в цих останніх реляціях була одна, друга, чи третя наша установа, а ні разу не згадували П. Т. Маґістрат, Дім Тех-

ніків, чи таки саму Техніку, де що правда не в усіх вікнах, але бодай у половині світилося. Не знаю, чи це очайдушна відвага, чи може всі мали протиґазові маски і просто не потребували боятися. Скаже хтось: „Але могли зрадити положення міста!"... Можливо, що ці будинки так положені, що світла з їх вікон згори не видно... Я мало що не впав жертвою незрозуміння: доглянув в одній такій камениці ясні світла і почав скидати заслони. Щойно сторожиха, заступниця команданта, привела мене до порядку і — чого доброго — ще подасть на кару за легковаження приписів. Я зовсім не легковажив собі, тільки всі коци і ковдри пішли на вікна, а я хотів піти до ліжка.

Газові дні ніби скінчилися, але тільки на перший погляд. Щораз читаю в часописах — покарали ту чи того гривною на сто і більше золотих за недбальство. Це напевно збільшить страх не так перед ґазовою атакою, як перед ґазовими вправами.

Галактіон Чіпка.

Нові книжки й журнали.

КРЕДИТОВА КООПЕРАЦІЯ. Орган Центрального Кооперативного Банку „Красвий Союз Кредитовий" у Львові. Львів, січень 1939. Ч. 1. Рік II. Ст. 16. — Зміст: Починаємо другий рік. — І. Ольховий: Плян праці на 1939 р. — С.Куаик: Кредитова кооперація має стати осередком всіх розплат. — І. О.: Бюджет на 1939 р. — О.: Тримайте в порядку позички. — Окружні наради кредитових кооператив. — Резолюції. — Сирий біланс Центробанку на 31. XII. 1938 р.

ОГОЛОШЕННЯ

Зі оголошення редакція не відповідає.

Театри.

Великий Театр.

Понеділок 20. II. год. 6. веч. „Тартюф".

Вівторок 21. II. год. 8.45 веч. Симфон. концерт.

Середа 22. II. год. 7.30. „Хитрощі вож Сімон.

Четвер 23. II. год. 7.30 веч. „Це більше ніж любов".

Пятниця 24. II. год. 7.30 веч. „Роксі і її дружина" — оперетка.

Театр Ріжнородностей.

Понеділок 20, вівторок 21, середа 22, четвер 23, пятниця 24. і субота 25. II. театр нечинний.

Український Театр ім. Котляревського.

ХОДОРІВ:

20. II. Маруся Богуславка.
21. II. Найвірніший чоловік.
22. II. Цариця Грузії.
23. II. Пригода в Черчі.
24. II. Кирка в Льолео.
25. II. Шаріка.
26. II. Зоря над Почаєвом.

— З Ходорова іде театр до Рогатина. — Дня 1, 2, 3 і 4. IV. гратиме театр у Львові.

Український Театр Йосифа Стадника (сеніора).

ПЕРЕМИШЛЯНИ:

20. II. Хам.

Потім театр іде до Винник.

КІНА.

АМПІР: „Елісейські поля" (Саша Ґітрі).

АПОЛЬО: „Нині вечором у Ріти" з Аннабелею.

АТЛЯНТИК: „Бреxня Христини".

БАЙКА: „7 поцілунків 7 поцілуїв" та кольоровий додаток.

БАЛТИК: „Верес".

ВАНДА: „Народини звізди" та „Великий чародій.

ГРАЖИНА: „Історія чортиці Єсавел".

ЕВРОПА: „Конфлікт".

КАСІНО: „Рена" („Справа 777").

КОПЕРНИК: „Местники".

МАРУСЕНЬКА: „Невьчиве серце".

МЕТРО: „Циганські романси".

МІРАЖ: „Легенда".

МУЗА: „Чотири дочки".

ПАКС: „Свято краси" (II-га частина Олімпіади).

ПАЛЯС: „Мої батьки розводяться".

РАЙ: „Страхи" за Уклеєвською.

РІЯЛЬТО: „Нинішня любов" зі Сімоною Сімоне.

РОКСІ: „Щаслива 13-ка" зі Сельдмвським і Ганівною та кольоровий додаток.

СВІТ: „Двійник", „Княжна циганів" — кольорова фільма.

СВЯТОВІД: „Золотоволоса" (Джанета Мекдональд).

СТИЛЕВЕ: „Пригода удвох" та ревія.

ТОН: „Небезпечна погоня". „Битва на Бродвею".

УТІХА: „Останній алярм" і ревія.

ХИМЕРА: „Каучук".

ФОТОПЛЯСТІКОН:

(ул. Маріяцька)

„З Відня через Будапешт до Чорного Моря".

ЛЬВІВСЬКЕ РАДІО

Понеділок, 20. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Зі Закопаного, 7.20 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Танкова музика з пл., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для шкіл, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд. 13.00 Для купців і ремісників: Цікаві товарознавчі речі. Сучасне приладдя праці ремісника, 13.30 „Франц Ліст" авд. для гімназій, 14.00 Концерт бажань, 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Грецький міт: „Три золоті яблука" авд. для молоді, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Суспільні науки, 16.35 Фрагменти з найгарніших опер Р.Штравса у вик. Збоїнської-Рушковської та солістів у супр. форт., 17.20 Фотографічна виставка у Львові, 17.30 Для кожного є місце у суспільній праці, 17.40 Концерт, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Актуальні справи процедури в судах, 18.20 Републіка на ледяному шпилі, 18.30 Концерт, 19.00 Зі Закопаного, 19.10 Вояцька авдиція, 19.40 Розр. концерт, орх., сол., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, орх., форт., 21.40 Поетичні новини, 22.00 Спортові вістки, 22.05 Старий і новий Львів: Шляхотні машини (Бібліофіли мин. століття), 22.20 Із сопікерового альбума, 23.00 Ост. вістки, 23.03 Спорт, 23.05 Закінчення програми.

Вівторок, 21. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Для шкіл, 8.10 Орх., 8.50 Ранішні вістки, 11.00 Для дітей, 11.30 З Міллекерових оперет, пл., 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Золота долина на Поділлі, Пісні (В. Кричинський тенор) у супр. форт., **14.30 Народні приповідки, літературний нарис, в українській мові виголосить проф. В. Радзикевич.** 14.45 Господарські та біжучі вістки, 14.50 Біржа, 15.55 Програма на завтра, 15.00 Життєписи машин: Телеграф, 15.15 Технічна скринька, 15.30 Сальон. орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Сільгосп. актуалії, 16.30 Пісні Ст. Новаковського, 16.45 У барвному світі конвертів, 16.55 Два фортепіяни, 17.20 Що це таке безпроцентовий кредит, 17.30 З піснею по краю, 18.00 Два роки загальної єдиносні, 18.10 Найкращий Мольєрів у своїх, фейл., 18.20 Весняні роботи в пасіці, 18.30 Для робітників, 19.00 Розр. концерт, орх., саксофон, форт., 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, програма на завтра, 21.00 Симф. концерт, 22.00 Атенські прогульки: В Партеноні, 22.25 „Оселедець", танк. музика; у перерві в год. 22.55 інформ. авд., а год. 23.00 Ост. вістки, 24.00 Закінчення програми.

Середа, 22. лютого 1939.

7.00 Ранішній денник, 7.15 Музика з пл., 8.00 Добрийдень найменшим: „Турусь, король карпатської пущі" та пісеньки, 11.57 Сигнал, 12.03 Полуднева авд., 14.00 Симфонічна музика з пл., 14.45 Господарські вістки, 14.50 Біржа, 14.55 Програма на завтра, 15.00 Що співають дітям в Ірляндії, 15.30 Орх., 16.00 Пополудневий денник, 16.08 Господарські вістки, 16.20 Дім і школа, 16.35 Віол., 16.55 Спортова путівка, 17.00 Військовий відчит, 17.15 Оповідання про Баха, 17.58 Авдиція, 18.00 Біжучі вістки з міста та провінції, 18.05 Молодь перед мікрофоном: Скринька для сільських дітей, На театральній виставі, 18.30 Авдиція про мову, 18.40 Кріза сучасної культури, 18.50 Концерт, орх., сопран, бас, 20.40 Веч. денник, метеорольог. вістки, спорт, 21.00 У роковини Шопенових народин: Форт. концерт ф-моль, 21.35 Жигмонт Красінський, авд., 22.05 Спортові вістки, 22.10 Популярна музика у вик. орх., меццосопран, фортепіян, 23.00 Останні вістки, 23.05 Закінчення програми.

ЗАКОРДОННЕ РАДІО.

Понеділок, 20. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вісти та мунікати в українській мові. БЕРЛІН

9.45 Для дітей, 10.00 Дитячі пісні, 17.00 Віол., 19.45 Веч. гомін, БІЛГОРОД 20.00, 22.00 Опера, БУДАПЕШТ 12.10 Циг. музика, 13.30 Військ. орх., 18.10 Словацька музика, 18.50 Танк. музика, ВІДЕНЬ 16.00 17.10, 18.00 Розр. концерт, **19.20 Комунікат в українській мові**, 20.10, 21.00 „Карнавал у Римі" оп. І. Штравса, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 20.10 Фільг. концерт, КЕНІГСБЕРГ 20.10 „Німета мишка" оп. І. Штравса, ЛЯГТІ 16.00 Легка музика, 18.40 Пісні, 20.20 Танк. музика, МІЛЯНО 17.15 Танк. музика, 21.00 22.00 Розр. програма, ПРАГА 15.15 Популярний концерт, 17.25 Солісти, 18.25 Військ. орх., 20.25 Скрипка, форт., РАДІО ПАРІ 18.05 Форт., 19.15 Скрипка, 19.30 Пісні, 20.00 (після комунікату) Легка музика, РИМ 17.15 Віол., 21.00 Арфа, флет, 22.15 Розр. музика, СОФІЯ 17.40 18.00 18.15 Музика, 19.00 Спів, 20.00 Хор.

Вівторок, 21. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 18.00 Танк. музика, 19.45 Веч. гомін, 20.10 21.00 Вечір танку, БІЛГОРОД 18.00 22.15 Спів. рециталь, 20.00 Нар. пісні, 20.30 21.15 Орх. концерт, БУДАПЕШТ 12.10 Орх., 18.00 Джез, 18.50 Циг. музика, 19.05 Нар. музика, 20.00 Вок. концерт, 20.25 Фільм. мельодії, танк. музика, ВІДЕНЬ 18.20 19.00 Військ. марші, **19.20 Комунікат в українській мові**, ДАЙТШЛЯНДЗЕНДЕР 16.00 Розр. музика, 18.15 Німецька нар. музика з Мадярщини, Югославії, Румунії, КЕНІГСБЕРГ 15.40 Казки та пісеньки, ЛЯГТІ 18.15 Форт. музика, 19.30 Популярний скандинавський концерт, ЛІЛЬ 20.00 Форт.: Бетовен, Брамс, МІЛЯНО 17.15 Форт., 22.15 Тріо, ПРАГА 15.15 Танк. теми у Дворжака, 17.30 Квартет ц-моль Брамса, РАДІО ПАРІ 18.15 Скрипка, форт., 19.15 Пісні, 19.30 Соната оп. 78 Бетовена, РИМ 17.15 Хор, 21.00 22.00 23.00 „Лукія з Ламермуру" оп. Доніцетія, СОФІЯ 17.30 Військ. орх., 19.30 Смичк. квартет, 20.00 20.55 Спів, 21.25 Легка музика, 22.00 Танк. музика.

Середа, 22. лютого 1939.

БАНСЬКА БИСТРИЦЯ, БРАТИСЛАВА 7.20, 12.55, 16.05, 19.00, 22.15 Вістки та комунікати в українській мові, БЕРЛІН 17.00 Кантата Томаса до слів Айхендорфа, 18.00, 19.00 Розр. концерт, 20.30 Симф. концерт, БІЛГОРОД 19.30, 20.00 Балканський концерт, БУДАПЕШТ 17.15 Форт. твори Брамса, ВІДЕНЬ 12.00 Розр. концерт, 16.00 Веселе пополудне, 18.30 Форт. **19.20 Вістки в українській мові**, 20.10 „Реквієм" Вердія, ГАМБУРГ 19.00 Військова орх., КОПЕНГАГЕН 18.00 Легка музика, 21.00 Оп. музика, ЛЯГТІ 18.25 Фінські пісні, МІЛЯНО 19.20 Розр. музика, 21.00 „Адріяна Лекуврер" оп. Чілеї, МІНХЕН 20.10 Альт, тенор, форт., ПРАГА 15.10 Опереткова музика, 16.10 Орх., сол., 18.25 Сальон. секстет, 20.50 Концерт фільг., РАДІО ПАРІ 18.05 Легка музика, 20.40 Сонати на віол. і форт., 21.35 Пісні, 22.00 Розр. програма, РИМ 17.15 Скрипка, форт., 19.10 Арабська музика, 19.30 Розр. музика, СОФІЯ 18.00 Популярна музика, 18.45 Форт., 19.15 „Норма" оп. Белінія.

Радіокутик.

НОРВЕЗЬКІ СПІКЕРИ ВЧАТЬСЯ РІДНОЇ МОВИ.

Спір за першенство двох у Норвегії мов, а саме т. зв. „книжкової" та „новонорвезької", яка властиво є домашньою мовою, довів до компромісу, який принесло передовсім радіо. Тепер усі радіові спікери мусять вчитися народньої рідної мови, у відношенні до якої книжкова мова виявляє доволі поважні впливи данської мови.

НОВІ ДОМІВКИ ДЛЯ СТАРЦІВ.

Президія м. Берліна проектує ще у цьому році будову пяти мешкальних домів для старців. Таким чином хотять звільнити великі і коштовні мешкання, які більше надаються для чисельних родин, як для старих та одиноких. Мешкання в цих нових домах складатимуться тільки з одної кімнати та кухні чи кухонки. Зате матимуть повне радіоприймальне урядження, що уможливить тим біднягам утримати постійний контакт з подіями збірного життя.

РАДІОВІ ПРИЙМАЧІ В АВТАХ.

У Берліні має тепер відбутися міжнародня виставка авт та мотоциклів. Німецький радіотехнічний промисел вкладає багато зусиль, щоб відповідно зареклямувати авто-приймачі, часто вже вбудовані у машини серійної продукції. Слід зазначити, що власники авто-приймачів платять за їх абонамент тільки 50 фенігів місячно, якщо одночасно мають радіовий апарат у себе в хаті.

ПЕРСПЕКТИВА АМЕРИКАНСЬКОЇ ТЕЛЕВІЗІЇ.

Зорганізована тов. НБК телевізійна виставка викликала загальне живе зацікавлення. Голова тов. заявив прилюдно, що америк. телевізія стане офіційно загально вжитковою дня 30. квітня 1939 р. Американські інженіри твердять, що за два роки Америка висилатиме свої телевізійні програми через океан до Америки. Будова телевізійної стації у Ню Йорку коштуватиме тов. КБС рівно 500.000 долярів.

Біржа.

Збіжева біржа.

Львів, 18. лютого.

Загальний оборот 2.032 тон.
Пшениця оборот 532 тон, тенд. зниж.
Жито оборот 212 тон, тенд. оживлена.
Ячмінь оборот 47 тон, тенд. спокійна.
Овес оборот 35 тон, тенденція спокійна.

Пшениця черв. одност. шкл.	22.50	23.50
Пшениця черв. одностайна	20.25	20.50
Пшениця червона збірна	19.25	19.50
Пшениця біла одностайна	20.35	20.50
Пшениця біла збірна	19.25	19.50
Горох зелений	23.00	25.00
Кмин	60.00	65.00
Макухи ріпакові	13.00	13.50

Мука пшен. подорожіла 50 сот. на 100 кг.

Грошева біржа.

Обороти: 3-проц. Пож. Інвест. 1 м. 90.50, 3-проц. Пож. Інвест. 2 ем. 91 5/8, 4 і пів проц. Внутр. 66 5/8, Польський Банк 131.50, Ходорів 93.50, Фірлей 13.25.

Тенденція сильніша.

Варшавська біржа.

Варшава, 17. 2. (ПАТ).

Акції: Польський Банк 132.50; Торг. 59.75; Вугіль 39.25, 39.25; Модкеів 19.00; Норблін 104.75; Островець 77.00; Стараховищі 57.00, 56.75; Зеляневський 83.00, 82.00; Жирардів 65.50; Габербуш 69.50.

Тенденція неодностайна.

Процентові папери: 4 і пів Внутр. 66.75; 3 Інвест. 1 м. 90.75, серії 95.25; 2 ем. 91.75, серії 96.50; 5 конверсійна 71.25, 69.00, ост. сотки; 5 залізн. 69.00; 4 Прем. Долар. 44.5; 4 Консолід. 68.00, 67.75, ост. дрібні і сотки; 4 і пів Земські серія пята 64.00, 64.25, ост. дрібні. 5 Варшави старі 77.25.

Девізи: Бельгія 8960, 8938, 8982, Берлін 21201, 21307, Данціг 99.75, 100.25, Амстердам 284.50, 283.78, 285.22, Копенгаґен 110.67, 111.23, Льондон 24.85, 24.78, 24.92, Н. Йорк чеки 528 і пв, Н. Йорк кабель 528 і 3/4, 531 і 1/4, Осльо 124.90, 124.58, 125.22, Париж 14.06, 14.02, 14.10, Прага 18.06, 18.16, Стокгольм 127.80, 127.48, 128.12, Цюріх 120.00, 120.60, Мілано 27.78, 27.92, Гельсінки 10.92 10.98, Монтреаль 525 і 1/4, 527 і 3/4.

Тенденція неодностайна.

Гроші: бельг. бельги 89.35, 89.82, ам. доляри 526 і пів, 529, канад. дол. 523, 525 і пів, гол. фльорени 283.50, 285.22, франц. франки 14.00, 14.00, 14.10, швайц. франки 119.80, 120.60, англ. фунти 24.76, 24.92, данц. гульдени 99.75, 100.25, данські корони 110.45.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ",

Львів, 18. лютого 1939.

1 кг. масла дес. бльок. без опк.	зол. 3.25
1 кг. масла бочк. вкл. з опак.	зол. 3.30
1 л. молока	17—18 сот.
1 кг. яєць	зол. 0.90

Тенденція на масло й молоко втримана, на яйця слаба.

ОПОВІСТКИ.

Жертви зложені в Адміністрації „Діла": на **Рідну Школу** збірка в українській приватній гімназії в Перемишлі: по 2 зол. Дарія Беч, Марта Гарматій, Марія Гриниткова, Волод. Лисівна, Василь Ляхович, Ольга Секелівна, Остап Хичій, Ір. Шкварківна.

Службовики „Центросоюзу" з нагоди іменин дир. Ю. Шепаровича зложили **100.— зол.** на допомогу воєнним вдовам і сиротам по поляглих членах УГА. 405

Redaktorzy: d-r Iwan Nimczuk, Iwan Kedryn-Rudnyćkyj Wydawca: Spółka Wyd. „Dilo", Lwów. Z drukarni S-ki Wyd. „Dilo", Lwów, Ruska 18
Редактори: д-р Іван Німчук, Іван Кедрин-Рудницький. Видає Видавнича Спілка „Діло" З друкарні Вид. Спілки „Діло", Львів, Руська 18